

Apstiprināts
ar Rīgas domes 26.03.2025.
lēmumu Nr. RD-25-4461-lē

Rīgas viedās pilsētas pamatnostādnes

2025.–2030. gadam

1. redakcija

2025

Saturs

Termini un saīsinājumi.....	4
I. Pamatnostādņu satura kopsavilkums	6
II. Pamatnostādņu izstrādes nepieciešamības apraksts	9
2.1. Kas ir viedpilsēta	9
2.2. Vīzija un politikas jomas definējums.....	12
2.3. Viedpilsētas ieinteresēto pušu raksturojums	15
III. Politikas mērķi	17
Mērķu apraksts	17
IV. Politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji	19
V. Politikas mērķu sasaiste ar ES, nacionālajiem un pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem un iniciatīvām.....	21
5.1. ES iniciatīvas	21
5.2. Nacionālie attīstības plānošanas dokumenti un normatīvie akti	23
5.3. Rīgas valstspilsētas pašvaldības politikas plānošanas dokumenti.....	25
VI. Prioritārās jomas	28
6.1. Mobilitāte.....	29
6.2. Digitālie risinājumi un lietu internets (IoT)	29
6.3. Savienojamība un 5G.....	30
6.4. Drošība un noturība	31
6.5. Viedā enerģētika un inovatīvas vides tehnoloģijas.....	32
6.6. Veselība un labklājība	33
6.7. Izglītība.....	34
VII. Rīcības virzieni un uzdevumi	35
7.1. RV1. Viedpilsētas attīstības ietvara pilnveide	35
7.2. RV2. Kopējo viedpilsētas risinājumu attīstība	39
7.3. RV3. Prioritāro jomu risinājumu izveide	44
VIII. Pamatnostādņu pielikumi.....	52

Termini un saīsinājumi

Saīsinājums, termins	Skaidrojums
ĀMD, Ārtelpas un mobilitātes departaments	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Ārtelpas un mobilitātes departaments
BVLOS	<i>Beyond Visual Line of Sight</i> . Ārpus tiešās redzamības.
CAOIP	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Centrālās administrācijas Civilās aizsardzības un operatīvās informācijas pārvalde
DAC	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Centrālās administrācijas Datu aizsardzības un informācijas tehnoloģiju drošības centrs
ES	Eiropas Savienība
FD, Finanšu departaments	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Finanšu departaments
IKSD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departaments
IKT	Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas
Klimata misija	ES misija "Klimatneitrālās un viedās pilsētas"
Klimata rīcības plāns	Rīgas valstspilsētas ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns 2022-2030.gadam
LD, Labklājības departaments	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departaments
LIAA	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
LU	Latvijas Universitāte
MVD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Mājokļu un vides departaments
NVO	Nevalstiskā organizācija
PAD	Rīgas valstspilsētas pašvaldības Pilsētas attīstības departaments
PPP	Publiskā privātā partnerība
RDA	Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra "Rīgas digitālā aģentūra"
REA	Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra "Rīgas enerģētikas aģentūra"
RITA	Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūra "Rīgas Investīciju un tūrisma aģentūra"

Saīsinājums, termins	Skaidrojums
Rīgas satiksme	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas satiksme"
Rīgas ūdens	SIA "Rīgas ūdens"
RTU	Rīgas Tehniskā universitāte
RVP, Rīgas pašvaldība, pašvaldība	Rīgas valstspilsētas pašvaldība
RVPP	Rīgas valstspilsētas pašvaldības policija

I. Pamatnostādņu satura kopsavilkums

Viens no šobrīd aktuāliem pilsētu izaicinājumiem gan pasaulē, gan Latvijā ir viedpilsētas attīstība.

Rīgas viedās pilsētas pamatnostādnes 2025.–2030. gadam ir pašvaldības politikas plānošanas dokuments, kas nosaka rīcībpolitiku viedpilsētas attīstības jomā un tas:

- kalpos par pamatu konkrētām rīcībām un ieguldījumiem saistībā ar viedpilsētas attīstību;
- informēs ieinteresētās puses par pašvaldības mērķiem un rīcību saistībā ar viedpilsētas attīstību.

Šī dokumenta kontekstā viedpilsēta ir datu, IKT, kā arī inovatīvu risinājumu izmantošana pašvaldībā, lai:

- uzlabotu dzīves kvalitāti pašvaldībā (visās izpausmēs),
- nodrošinātu klimatneitralitāti un ilgtspējīgu attīstību,
- veicinātu drošību un noturību,
- pilnveidotu pašvaldības pārvaldību.

Viedpilsētas attīstības politikas joma ir uzskatāma par horizontālu pašvaldības politikas jomu. Tā ir cieši saistīta ar citām pašvaldības horizontālajām politikas jomām, kas nosaka pašvaldības rīcību klimatneitralitātes un digitālās transformācijas jomās.

Viedās pilsētas pamatnostādnes sekmēs Rīgas attīstības programmā 2022.–2027. gadam¹ noteikto mērķu sasniegšanu (IM3. Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide, IM2. Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika), kā arī to nepieciešamība izriet no Latvijas digitālās transformācijas 2021-2027. gadam pamatnostādnēm².

Rīgas viedpilsētas vīzija:

Dzīvošanai ērta, uzņēmējdarbībai labvēlīga, klimatneitrāla, pret ārkārtas situācijām noturīga, efektīvi pārvaldīta pilsēta, kura izmanto inovācijas un viedos risinājumus dzīves kvalitātes un konkurētspējas nodrošināšanai.

Lai īstenotu Rīgas viedpilsētas attīstības vīziju, tiek izvirzīti šādi viedpilsētas politikas mērķi:

- M1.** Kļūt par vienu no vadošajām viedpilsētām Baltijas jūras reģionā
- M2.** Palielināt viedrisinājumu izmantošanu pašvaldības funkciju un uzdevumu izpildē
- M3.** Līdz 2030. gadam sasniegt ES misijas «Klimatneitrālās un viedās pilsētas» mērķus
- M4.** Uzlabot pilsētas drošību un noturību, ieviešot vienotu informācijas apriti un pārvaldības modeli

¹ https://www.rdpad.lv/wp-content/uploads/2022/07/AP2027_Programma_Apstiprinata_1284.pdf

² <https://likumi.lv/ta/id/324715-par-digitalas-transformācijas-pamatnostādne-2021-2027-gadam>

M5. Stiprināt inovāciju un jaunuzņēmumu ekosistēmu

Pamatnostādnes sagatavotas atbilstoši MK 2014. gada 2. decembra noteikumiem Nr. 737 "Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi"³.

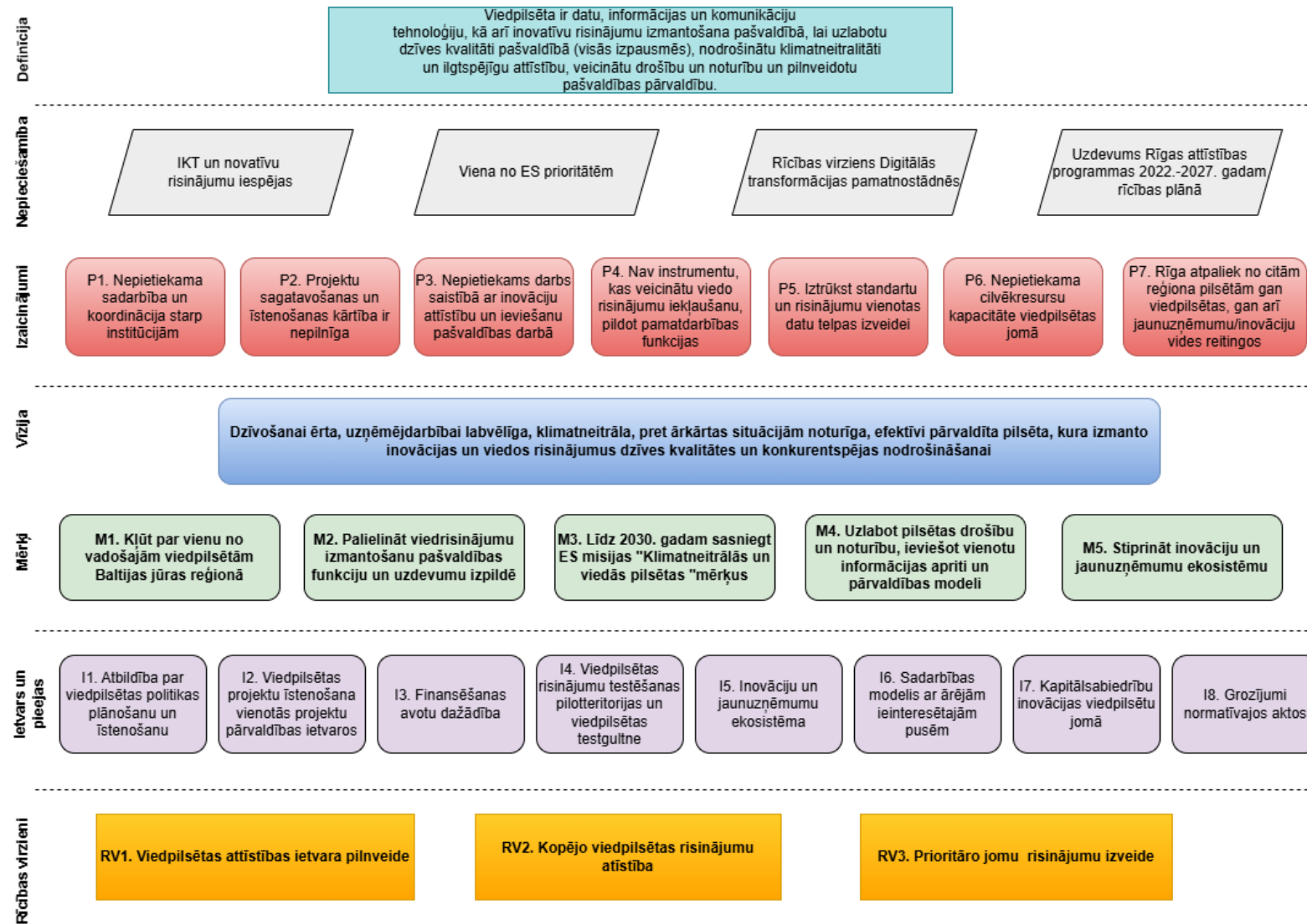
Izstrādājot Rīgas viedās pilsētas pamatnostādnes, ņemta vērā Latvijas ilgspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam⁴, Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam⁵, kā arī citas nacionāla mēroga, ES un Baltijas jūras reģiona nākotnes nostādnes. Rīgas viedās pilsētas pamatnostādņu pārskats attēlots 1.attēlā.

---

³ <https://likumi.lv/ta/id/270934-attistibas-planosanas-dokumentu-izstrades-un-ietekmes-izvertesanas-noteikumi>

⁴ https://www.mk.gov.lv/lv/latvijas-ilgtspejigas-attistibas-strategija?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.bing.com%2F

⁵ <https://likumi.lv/wwraksti/LIKUMI/NAP/NAP2027.PDF>

1. attēls. Rīgas viedās pilsētas pamatnostādņu pārskats

II. Pamatnostādņu izstrādes nepieciešamības apraksts

Viens no šobrīd aktuāliem pilsētu izaicinājumiem un mērķiem pasaulē, Eiropā un arī Latvijā ir radīt iekļaujošu, drošu, ilgtspējīgu un noturīgu pilsētvidi⁶, šādi nodrošinot, ka cilvēki izvēlas palikt dzīvot un strādāt pilsētās, stiprinot to konkurētspēju un ceļot sabiedrības labklājības līmeni gan pilsētā, gan valstī kopumā.

Viens no veidiem, kā sasniegt mērķi, ir viedas pilsētas attīstība, izmantojot tehnoloģiju un inovāciju piedāvātās iespējas.

2.1. Kas ir viedpilsēta

Viedpilsēta jeb viedā pilsēta (angl. – *Smart City*) ir šobrīd pasaulē aktuāls un plaši lietots, bet vienlaikus samērā daudznozīmīgs jēdziens.

Ir pieejamas dažādas viedpilsētas definīcijas, piemēram:

ES dokumentos⁷:

- “Viedā pilsēta ir vieta, kur tradicionālie tīkli un pakalpojumi tiek padarīti efektīvāki, izmantojot digitālos risinājumus iedzīvotāju un biznesa labā. Viedā pilsēta nozīmē ne tikai digitālo tehnoloģiju izmantošana, bet aptver arī efektīvāku resursu izmantošanu un mazāk emisiju. Tas nozīmē viedākus pilsētas transporta tīklus, modernizētas ūdensapgādes un atkritumu apsaimniekošanas iekārtas un efektīvākus veidus, kā apgaismot un sildīt ēkas. Tas nozīmē arī uz sadarbību vērstu un atsaucīgāku pilsētas pārvaldi, drošāku publisko telpu un dažādu iedzīvotāju kategoriju, īpaši mazāk aizsargāto personu grupu, piem., vecu cilvēku, vajadzību apmierināšanu.”

Latvijas nacionālā līmeņa dokumentos⁸

- “Pilsētas infrastruktūra inteliģenti pielāgojas iedzīvotāju vajadzībām un notikumiem, padarot pilsētas dzīvi ērtāku, drošāku, zaļāku. Pilsētas ir atvērtas un plaši atbalsta viedo pilsētu risinājumu testēšanu un pilotrisinājumu ieviešanu. Lietošanā tiek ieviesti attālināti vadāmie un autonomie transporta līdzekļi.”

Wikipedia⁹:

- “Viedā pilsēta ir tehnoloģiski moderna pilsētvide, kas izmanto dažāda veida elektroniskās metodes un sensorus, lai savāktu konkrētus datus.[...] Viedās pilsētas pamats ir balstīts uz cilvēku, tehnoloģiju un procesu integrāciju, kas savieno un mijiedarbojas starp tādām nozarēm kā veselības aprūpe, transports, izglītība un infrastruktūra utt.”

⁶ Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development | Department of Economic and Social Affairs

⁷https://commission.europa.eu/eu-regional-and-urban-development/topics/cities-and-urban-development/cityinitiatives/smart-cities_en

⁸ <https://likumi.lv/ta/id/324715-par-digitalas-transformācijas-pamatnostādņem-20212027-gadam>

⁹ https://en.wikipedia.org/wiki/Smart_city

McKinsey (starptautisks stratēģisko konsultāciju uzņēmums)¹⁰:

- “Viedās pilsētas izmanto datus un digitālās tehnoloģijas, lai pieņemtu labāku lēmumus ar mērķi uzlabot dzīves kvalitāti.”

International Telecommunication Union (ITU) (Starptautiskā telekomunikāciju savienība)¹¹:

- “Vieda ilgtspējīga pilsēta ir inovatīva pilsēta, kas izmanto informācijas un komunikāciju tehnoloģijas (IKT) un citus līdzekļus, lai uzlabotu dzīves kvalitāti, pilsētas darbības un pakalpojumu efektivitāti un konkurētspēju, vienlaikus nodrošinot, ka tā atbilst pašreizējo un nākotnes paaudžu vajadzībām, ņemot vērā ekonomiskos, sociālos un vides aspektus.”

Rīgas valstpilsētas pašvaldības izpratnē viedpilsētas definīcija ir:

Viedpilsēta ir pilsēta, kas efektīvi izmanto datus, informācijas un komunikāciju tehnoloģijas un inovatīvus risinājumus, lai:

- uzlabotu dzīves kvalitāti (visās izpausmēs);
- nodrošinātu klimatneitralitāti un ilgtspējīgu attīstību;
- veicinātu drošību un noturību;
- uzlabotu pašvaldības pārvaldību un pieņemtu augstvērtīgus un kvalitatīvus lēmumus.

Viedpilsēta ietver pilsētas kā ekosistēmas vajadzībās balstītu, nepārtrauktu pilnveidi un attīstību, izmantojot modernās tehnoloģijas un paņēmienus, lai sasniegtu uzlabojumus definīcijā minētajās jomās:

- **dzīves kvalitāte pilsētā** – joma skar pašvaldības pakalpojumus, kas izriet gan no pašvaldībai deleģētajām, gan autonomajām funkcijām un materializējas kā uzlabota dzīves kvalitāte pilsētā;
- **klimatneitralitāte un ilgtspējīga attīstība** – joma skar energoefektivitāti, piesārņojuma un emisiju mazināšanu, dabas un vides aizsardzību;
- **drošība un noturība** (angl. - *resilience*) – joma skar pašvaldības gatavību un spēju operatīvi reaģēt uz ārkārtas situācijām un nākotnes drošības izaicinājumiem, būtiski mazinot to negatīvās sekas un nodrošinot savu iedzīvotāju drošību un neaizskaramību;
- **pašvaldības pārvaldība** – joma ietver pašvaldības pārvaldības jautājumus, nodrošinot pašvaldības darbības efektivitāti un atbilstību dažādu sabiedrības grupu vajadzībām un interesēm.

¹⁰<https://www.mckinsey.com/capabilities/operations/our-insights/smart-cities-digital-solutions-for-a-more-livable-future>

¹¹<https://www.itu.int/en/ITU-T/focusgroups/ssc/Pages/default.aspx>

Rīgas pašvaldības sasniegumi viedpilsētas attīstībā jomā:

- Rīga piedalās ES Klimata misijā, izvirzot mērķi līdz 2030. gadam sasniegt iniciatīvā noteiktos klimatneitralitātes mērķus;
- izveidota PAD Viedpilsētas attīstības nodaļa, kuras galvenie uzdevumi ir virzīt un koordinēt ar viedpilsētas attīstību saistītos jautājumus pašvaldībā;
- izveidota Viedpilsētas darba grupa, kas nodrošina efektīvu informācijas apmaiņu par jautājumiem, kas saistīti ar viedpilsētas attīstību;
- Rīgā izveidotas trīs viedpilsētas tehnoloģiju pilotteritorijas, kurās sadarbībā ar akadēmiskajām institūcijām un NVO tiek veikta viedrisinājumu testēšana;
- izveidots Rīgas valstspilsētas pašvaldības Inovāciju fonds iekšējās inovāciju kultūras veicināšanai, šādi palielinot arī ieviesto viedrisinājumu skaitu pilsētā;
- izveidotas jaunuzņēmumu ekosistēmas atbalsta programmas, kas mērķtiecīgi sniedz atbalstu jaunuzņēmumu ekosistēmas dalībniekiem;
- izveidota pašvaldības Centrālās administrācijas CAOIP, lai efektīvi koordinētu pašvaldības iestāžu operatīvo darbību un pārziņā esošos resursus, tādējādi stiprinot pašvaldības spēju novērst civilās drošības apdraudējumu, identificēt riskus un reaģēt krīzes situācijās;
- RDA uzsākusi datu analīzes risinājumu ieviešanu;
- izveidota Rīgas ģeotelpiskās informācijas sistēma GEO RĪGA un datu publicēšanas portāls, kas nodrošina vienotu piekļuvi dažāda veida ģeotelpiskai informācijai plašam lietotāju lokam;
- pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās tiek attīstīti dažāda veida viedrisinājumi un veicinātas inovācijas;
- Rīga ir vairāku starptautisku organizāciju dalībniece vai darbības koordinatore Latvijā, piemēram, *Open & Agile Smart Cities & Communities (OASC)*, *European Institute of Innovation & Technology (EIT) Urban Mobility*, *European Digital Infrastructure Consortium for Networked Local Digital Twins towards CitiVERSE (LDT CitiVERSE EDIC)*.

2.2. Vīzija un politikas jomas definējums

Rīgas viedpilsētas attīstības vīzija raksturo nākotnes redzējumu, uz kuru jātiecas, īstenojot viedpilsētas politiku.

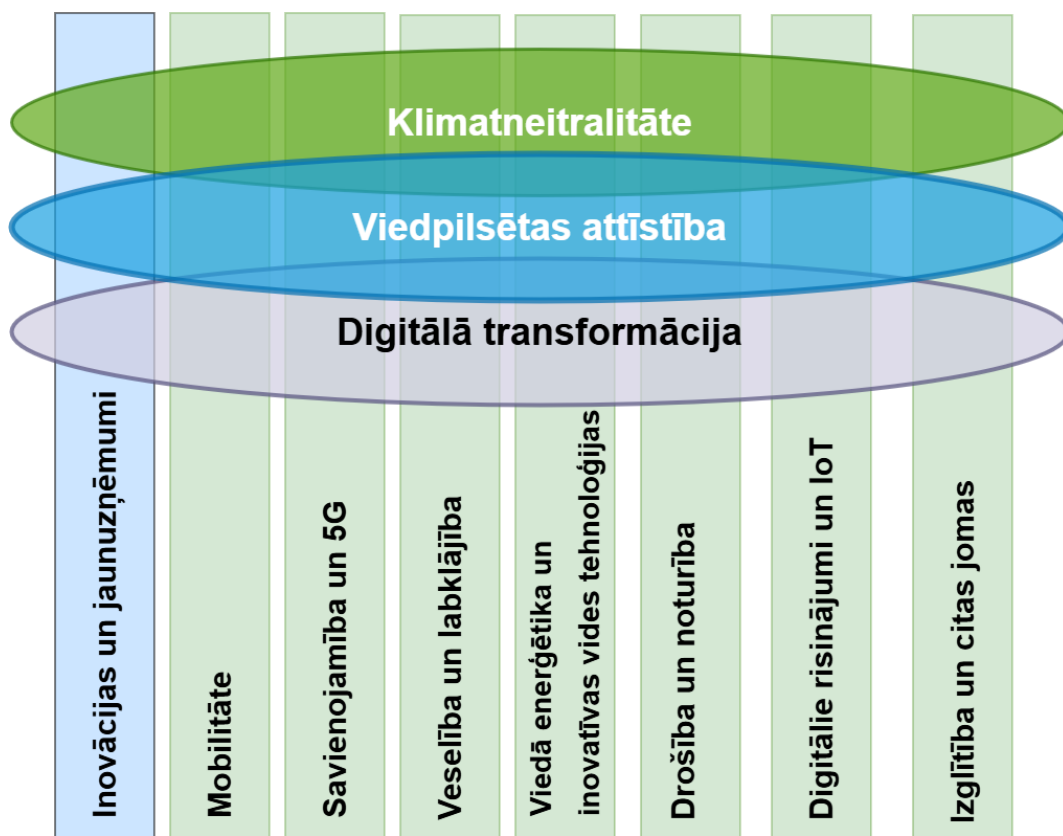
Dzīvošanai ērta, uzņēmējdarbībai labvēlīga, klimatneitrāla, pret ārkārtas situācijām noturīga, efektīvi pārvaldīta pilsēta, kura izmanto inovācijas un viedos risinājumus dzīves kvalitātes un konkurētspējas nodrošināšanai.

Galvenās pazīmes, kas raksturo viedpilsētu:

- **Vienota un droša datu telpa** – visi pašvaldības rīcībā esošie dati un no jauna radītā informācija tiek uzturēta centralizēti, nodrošinot efektīvu datu un IKT pārvaldību, tai skaitā nodrošinot datu aprites drošību, datu kvalitāti un pieejamību. Dati tiek izmantoti pilsētas operatīvai vadībai, analītikā un modelēšanā, tai skaitā digitālo dvīņu izstrāde un attīstībai, lēmumu pieņemšanā, kā arī pakalpojumu sniegšanā.
- **Pārvaldes modernizācija** – pašvaldības darba pilnveide, kas balstās uz klientu orientētiem pakalpojumiem, sabiedrības iesaisti un līdzdalību lēmumu pieņemšanā, sadarbību starp institūcijām, uz rezultātu orientētiem pārvaldības procesiem un resursu efektīvu izmantošanu.
- **Spēcīga inovāciju ekosistēma** – sadarbība starp pašvaldību, akadēmisko sektoru, uzņēmējiem, jaunuzņēmumiem, investoriem un citām ieinteresētajām pusēm, nodrošinot inovatīvu un viedu risinājumu izveidi un ieviešanu.

Viedpilsētas politikas joma ir horizontāla pašvaldības politikas joma, kas aptver pašvaldības rīcības saistībā ar viedpilsētas principu ieviešanu un viedrisinājumu attīstību

Kā horizontāla politikas joma, tā nodrošina un atbalsta nozaru (vertikālo) politiku īstenošanu tādās jomās, kā mobilitāte un transports, drošība, vide, enerģētika, veselība un labklājība, izglītība u.c. Viedpilsētas politikas joma ir saistīta un daļēji pārklājas ar citām pašvaldības horizontālajām politikas jomām (2.attēls. *Viedpilsētas politikas jomas sasaiste ar citām jomām*):

1 attēls. Viedpilsētas politikas jomas sasaiste ar citām jomām

Starp vertikālajām politikas jomām īpaši ar viedpilsētas tēmu ir saistīta investīciju un inovāciju joma, kas, cita starpā, ietver jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstības, investīciju un uzņēmējdarbības veicināšanas jautājumus.

Pamatnostādņu uzdevums ir noteikt pašvaldības viedpilsētas politikas mērķus un rīcības virzienus un tas:

- būs pamatojums konkrētām, plānveidīgām un mērķtiecīgām pašvaldības rīcībām un resursu ieguldījumiem viedpilsētas attīstībā;
- informēs sabiedrību par pašvaldības mērķiem un rīcībām viedpilsētas attīstībā.

Pamatnostādnēs noteikto mērķu un rīcību īstenošanas ietvars satur šādas konceptuālas pieejas:

I1. Atbildība par viedpilsētas politikas plānošanu un īstenošanu

- PAD un tajā ietilpstošā Viedpilsētas attīstības nodaļa ir atbildīga pa viedpilsētas politikas plānošanu un īstenošanu kopumā.
- PAD Viedpilsētas attīstības nodaļas kapacitāte un kompetence jāpalielina proporcionāli atbildībā esošās jomas apjoma/intensitātes pieaugumam.

I2. Viedpilsētas projektu īstenošana vienotās projektu pārvaldības ietvaros

- Pilnveidojama un ieviešama vienota viedpilsētas projektu pārvaldības kārtība, kas ietver projektu sagatavošanas un izvērtēšanas kārtību un projektu īstenošanas un uzraudzības kārtību. Viedpilsētas projektu pārvaldības kārtība integrējama vienotajā projektu īstenošanas kārtībā.
- Projektu vadības kompetences centra izveide, stiprinot un paplašinot esošo PAD ietilpstošo Projektu vadības pārvaldi.

13. Finansēšanas avotu dažādība

- Viedpilsētas attīstības projekti var tikt finansēti no dažādiem finanšu avotiem, tai skaitā dažādu ES fondu finansējums, pašvaldības budžets, Inovāciju fonds, PPP, pašvaldības kapitālsabiedrību investīcijas.

14. Viedpilsētas risinājumu testēšanas teritorijas jeb pilotteritorijas un viedpilsētas testgultne

- Esošo pilotteritoriju ietvara pilnveide, normatīvajos aktos noteikt atvieglotu kārtību viedrisinājumu testešanai un ieviešanai.
- Viedpilsētas testgultnes attīstību veikt pilsētas vajadzībās balstītu prioritāro jomu projektu un pilotprojektu ietvaros ar noteiktiem mērķiem un skaidri definētiem sasniedzamajiem rezultātiem.

15. Inovāciju un jaunuzņēmumu ekosistēma

- Iesaistīties universitāšu un citu institūciju veidoto inovāciju un jaunuzņēmumu infrastruktūras, piemēram, biznesa inkubatoru, atbalstīšanā, veicinot ar viedpilsētas tematiku saistīto inovāciju izstrādi.
- Regulāru viedpilsētas tēmai veltītu pasākumu organizēšana, fokusējoties uz prioritārajām jomām.

16. Sadarbības modelis ar ārējām ieinteresētajām pusēm

- Formalizēt sadarbību ar esošajiem partneriem, rakstveida vienojoties par sadarbības nosacījumiem konkrētā laika periodā, piemēram, noslēdzot sadarbības memorandus vai sadarbības līgumus.

17. Kapitālsabiedrību inovācijas viedpilsētu jomā

- Ar viedpilsētas attīstību saistīti nefinanšu mērķi iekļaujami kapitālsabiedrības darbības stratēģijās un konkretizējami.

18. Grozījumi normatīvajos aktos

- Aktīva dalība nozari regulējošo normatīvo aktu izstrādē un apspriešanā, pārstāvēt pašvaldības viedokli un intereses.
- Pilnveidot iekšējo normatīvo regulējumu pašvaldībā, lai veicinātu iekšējās inovāciju kultūras attīstību.

2.3. Viedpilsētas ieinteresēto pušu raksturojums

Viedpilsētas attīstībā liela nozīme ir plašai dažādu pušu iesaistei. Turpmāk identificētas ar viedpilsētas attīstību saistītās ieinteresētās puses, to galvenās vajadzības un iesaiste viedpilsētas attīstībā:

leinteresētā puse	Vajadzības	Iesaiste viedpilsētas attīstībā
Iedzīvotāji	<ul style="list-style-type: none"> Dzīves kvalitāte (droša un ērta vide) Kvalitatīvi un pieejami pašvaldības pakalpojumi (transports, labklājības un veselības, izglītības u.c. jomās) Pilsētas klimatneitralitāte un ilgtspēja 	<ul style="list-style-type: none"> Pakalpojumu un risinājumu izmantošana (lietotāji) Pašvaldības informēšana par vajadzībām un problēmām Līdzdalība politikas veidošanā un lēmumu pieņemšanā
Uzņēmumi (t.sk. jaunuzņēmumi)	<ul style="list-style-type: none"> Uzņēmējdarbībai labvēlīga vide Kvalitatīvi un pieejami pašvaldības pakalpojumi (attīstības jautājumi, transports, izglītība u.c.) Inovāciju atbalsts 	<ul style="list-style-type: none"> Pakalpojumu un risinājumu izmantošana (lietotāji) Pašvaldības informēšana par vajadzībām un problēmām Līdzdalība politikas veidošanā un lēmumu pieņemšanā Inovatīvu risinājumu attīstība un ieviešana Līdzdalība viedpilsētas testgultnes attīstībā Sadarbība starptautisko inovāciju projektu veidošanā un īstenošanā
Nevalstiskās organizācijas (t.sk. ar jaunuzņēmumu un pilsētvides attīstību saistītie)	<ul style="list-style-type: none"> Uzņēmējdarbībai labvēlīga vide (īpaši jaunuzņēmumu attīstībai) Dzīves kvalitāte (droša un ērta pilsētvide) 	<ul style="list-style-type: none"> Līdzdalība politikas veidošanā un lēmumu pieņemšanā Līdzdalību inovāciju un jaunuzņēmumu attīstībā un inovāciju veicināšanā Līdzdalība viedpilsētas testgultnes attīstībā Sadarbība starptautisko inovāciju projektu veidošanā un īstenošanā

Zinātniski-pētnieciskais sektors (universitātes un zinātnes institūcijas)	<ul style="list-style-type: none"> • Pētniecībai un inovācijām labvēlīga vide • Sadarbības iespējas ar pašvaldību, uzņēmējiem 	<ul style="list-style-type: none"> • Inovatīvu risinājumu izpēte • Līdzdalība inovatīvu risinājumu attīstībā un ieviešanā • Līdzdalība viedpilsētas testgultnes attīstībā • Sadarbība starptautisko inovāciju projektu veidošanā un īstenošanā
Investori	<ul style="list-style-type: none"> • Investīcijām labvēlīga, droša un noturīga vide • Inovatīvi un no investīciju viedokļa perspektīvi projekti un risinājumi 	<ul style="list-style-type: none"> • Inovatīvu risinājumu attīstība un ieviešana
Pašvaldība	<ul style="list-style-type: none"> • Pašvaldības darbības efektivitātes un produktivitātes uzlabošana • Uzlabota datu pārvaldība un analītika • Uzlabota pilsētvide • Pilsētas klimatneintralitāte un ilgtspēja • Kvalitatīvi un pieejami pašvaldības pakalpojumi (attīstības jautājumi, transports, veselība, labklājība, izglītība u.c.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Viedpilsētas attīstības politikas plānošana un īstenošana • Viedpilsētas risinājumu izmantošana pašvaldības darbības pilnveidē • Līdzdalība inovatīvu risinājumu attīstībā un ieviešanā • Līdzdalība viedpilsētas testgultnes attīstībā • Sadarbība starptautisko inovāciju projektu veidošanā un īstenošanā

III. Politikas mērķi

Mērķu apraksts

Lai īstenotu Rīgas viedpilsētas attīstības vīziju, tiek izvirzīti šādi viedpilsētas politikas mērķi:

- M1.** Kļūt par vienu no vadošajām viedpilsētām Baltijas jūras reģionā
- M2.** Palielināt viedrisinājumu izmantošanu pašvaldības funkciju un uzdevumu izpildē
- M3.** Līdz 2030. gadam sasniegt ES misijas «Klimatneitrālās un viedās pilsētas» mērķus
- M4.** Uzlabot pilsētas drošību un noturību, ieviešot vienotu informācijas apriņķi un pārvaldības modeli
- M5.** Stiprināt inovāciju un jaunuzņēmumu ekosistēmu

Tālāk sniegts īss mērķu apraksts.

M1. Kļūt par vienu no vadošajām viedpilsētām Baltijas jūras reģionā

Šis mērķis paredz, ka viedpilsētas attīstībai ir jāķļūst par vienu no galvenajām Rīgas attīstības prioritātēm, šādi veicinot Rīgas konkurētspēju un viennozīmīgi demonstrējot pašvaldības ambīcijas šajā jomā ilgtermiņā.

Viedpilsētas attīstības rezultāts ir dzīves kvalitātes un drošības uzlabošana, kā arī klimatneitralitātes un pilsētas ilgtspējas nodrošināšana. Visu aspektu vērtējums ir apkopots un iekļauts *IMD Smart City* pārskatos, kas ietver kompleksu rādītāju kopumu atbilstoši IMD SC metodoloģijai. Tādejādi šī mērķa sasniegšana var tikt mērīta ar progresu *IMD Smart City* reitingā.

M2. Palielināt viedrisinājumu izmantošanu pašvaldības funkciju un uzdevumu izpildē

Viens no politikas sagaidāmajiem praktiskajiem rezultātiem ir plānveida dažādu viedrisinājumu izveide un ieviešana visās pašvaldības darbības jomās.

Konkrēts ieviešamo risinājumu klāsts un skaits tiks precizēts politikas īstenošanas gaitā, taču no politikas rezultātu skatu punkta ir būtiski nodrošināt plānveida jaunu viedrisinājumu izveidi un ieviešanu.

Tā kā precīzu viedrisinājumu skaitu šobrīd nav iespējams paredzēt, tad šis mērķa rādītājs ir definējams kā tendence.

M3. Līdz 2030. gadam sasniegt ES misijas «Klimatneitrālās un viedās pilsētas» mērķus

Kā minēts iepriekš, klimatneitralitāte ir viens no viedpilsētas aspektiem viedpilsētas politikas īstenošanai, jo viedrisinājumu attīstībai un praktiskai ieviešanai ir tieša ietekme uz klimata mērķu sasniegšanu.

Rīgas klimatneitralitātes un ilgtspējas mērķi ir noteikti Klimata rīcības plānā, tai skaitā nodrošināt Rīgas klimatneitralitāti līdz 2030. gadam atbilstoši Klimata misijas ietvaros uzņemtajām saistībām.

Šis mērķis ir kopējs ar Klimata rīcības plānu, kurā ir definēti arī tā sasniegšanas rādītāji, kasn tiek mērīti šī plāna izpildes uzraudzības ietvaros.

M4. Uzlabot pilsētas drošību un noturību, ieviešot vienotu informācijas apriti un pārvaldības modeli

Viens no viedpilsētas aspektiem un virsmērķiem ir principiāli jauna pieeja pašvaldībā esošo datu un informācijas apritei, kas būtu apzīmējama kā pašvaldības vienotā datu telpa, kuras uzdevums būtu informācijas apmaiņas uzlabošana pašvaldībā, risinājumu sadarbības nodrošināšana, kā arī datu atkalizmantošanas veicināšana, paredzot, ka:

- ir izstrādāti datu apriti regulējošie dokumenti, definētas risinājumu sadarbības prasības un prasības viedajiem risinājumiem;
- dažādu jomu un struktūrvienību operatīvā un vispārējā informācija ir pieejama vienuviet;
- ir nodrošināta semantiskā un tehniskā datu savietojamība apkopotajai informācijai.

Tiek nodrošināta datu pieejamība struktūrvienībām un institūcijām to uzdevumu izpildei, tai skaitā operatīvās situācijas uzraudzībai un vadībai, datu analītikai un modelēšanai (t.s. digitālo dvīņu risinājumu veidošanai), kā arī noteikts datu apjoms pieejams lejupielādei atvērto un savietojamos datu formātos.

M5. Stiprināt inovāciju un jaunuzņēmumu ekosistēmu

Viens no svarīgiem viedpilsētas attīstības priekšnoteikumiem un virzieniem ir inovatīvu un viedu risinājumu izveides veicināšana, sadarbība ar visām ieinteresētajām pusēm, kā arī vides un apstākļu radīšana konkurētspējīgu jaunuzņēmumu attīstībai.

Jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstības pakāpi raksturo *Global Startup Ecosystem Index*¹², kurš ņem vērā dažādus ar jaunuzņēmumiem un inovācijām saistītus pilsētu rādītājus, piemēram, jaunuzņēmumu, biznesa akseleratoru, investoru skaitu un citus ar inovāciju un jaunuzņēmumu ekosistēmu saistītus rādītājus, tādējādi šī mērķa sasniegšana var tikt mērīta ar progresu iepriekš minētajā indeksā.

Kā izriet no *Global Startup Ecosystem Index* metodoloģijas, šī mērķa sasniegšanai ir nepieciešams uzlabot sniegumu galvenajos inovāciju ekosistēmas attīstības rādītājos, piemēram, biznesa inkubatoru/akseleratoru skaits, kopdarba infrastruktūras skaits un pieejamība, investoru skaits, pārdoto vai biržā kotēto jaunuzņēmumu skaits, t.sk. "vienradži" (jaunuzņēmumi, kuru vērtība pārsniedz 1 miljardu USD), vadošo inovāciju uzņēmumu (metodoloģijas terminoloģijā – *pantheons*) un jaunuzņēmumu influenceru klātbūtnes un iesaistes apjoms.

¹² <https://www.startupblink.com/>

IV. Politikas rezultāti un rezultatīvie rādītāji

Turpmāk sniegts politikas rezultātu un rezultatīvo rādītāju apkopojums.

M1. Kļūt par vienu no vadošajām viedpilsētām Baltijas jūras reģionā

Nr.	Politikas rezultāts, rādītājs	Vērtība 2024. gadā	Vērtība 2030. gadā
PR1	Uzlabojies Rīgas vērtējums IMD SmartCity reitingā		
RR1.1	Rīgas vieta <i>IMD Smart City</i> reitingā	59	Vismaz 30

M2. Palielināt viedrisinājumu izmantošanu pašvaldības pakalpojumu sniegšanā

Nr.	Politikas rezultāts, rādītājs	Vērtība 2025. gadā	Vērtība nākamajos gados
PR2	Palielinājies gadā ieviesto viedrisinājumu skaits		
RR2.1	Gada laikā ieviesto viedrisinājumu skaits	Tiks noteikta 2025.gadā	Palielinās pret iepriekšējo gadu

M3. Līdz 2030. gadam sasniegt ES misijas «Klimatneitrālās un viedas pilsētas» mērķus

Nr.	Politikas rezultāts, rādītājs	Vērtība 2025. gadā	Vērtība nākamajos gados
PR3	Tiek sasniegti klimatneitralitātes un ilgtspējas mērķi		
RR3.1	Rezultāta rādītāji ir noteikti enerģētikas un klimata rīcības plānā	Skatīt. enerģētikas un klimata rīcības plānu	Skatīt. enerģētikas un klimata rīcības plānu

M4. Uzlabot pilsētas drošību un noturību, ieviešot vienotu informācijas apriti un pārvaldības modeli

Nr.	Politikas rezultāts, rādītājs	Vērtība 2026. gadā	Vērtība 2028. gadā	Vērtība 2030. gadā
PR4	Nodrošināta pašvaldības vienotā datu telpa			
RR4.1	Dažādu jomu un struktūrvienību informācija tiek apkopota	Izveidota sākotnējā datu apkopošanas struktūra	Apkopota vismaz divu nozaru informācija	Apkopota visu nozaru informācija

	centralizētos un drošos risinājumos			
RR4.2	Apkopotā informācija pieejama analīzei un atkalizmantošanai	N/a	Izveidoti risinājumi divu nozaru datu analīzei	Izveidoti risinājumi visu nozaru datu analīzei

M5. Stiprināt inovāciju un jaunuzņēmumu ekosistēmu

Nr.	Politikas rezultāts, rādītājs	Vērtība 2025. gadā	Vērtība 2030. gadā
PR5	Uzlabojies Rīgas vērtējums <i>Global Startup Ecosystem</i> reitingā		
RR5.1	Rīgas vieta <i>Global Startup Ecosystem</i> indeksā	186	Vismaz 50

V. Politikas mērķu sasaiste ar ES, nacionālajiem un pašvaldības attīstības plānošanas dokumentiem un iniciatīvām

Viedpilsētas attīstība Rīgā izriet un ir saistīta ar dažāda līmeņa attīstības plānošanas dokumentiem un iniciatīvām.

5.1. ES iniciatīvas

Būtiskākās ar viedpilsētu attīstību saistītās ES iniciatīvas un programmas, kuras ietekmē un/vai kuru iespējas izmantojamas viedpilsētas attīstībā:

- **ES misija “Klimatneitrālās un viedās pilsētas”¹³** (Klimata misija)

ES misijas ir veids (tai skaita finansēšanas), kā sasniegt reālus rezultātus saprotamos termiņos jomās, kurās ES valstis un pilsētas saskaras ar lielākajiem izaicinājumiem. Viena no jomām ir pilsētu klimatneitralitātes mērķu sasniegšana līdz 2050. gadam, izmantojot digitalizācijas piedāvātās iespējas, ieviešot viedus un radot inovatīvus risinājumus. Pilsētu misijas mērķi ir: 1) vismaz 100 klimatneitrālas Eiropas pilsētas līdz 20230 gadam un 2) nodrošināt, lai Klimata misijas 100 dalībnieces – pilsētas darbotos kā eksperimentu un inovāciju centri, lai līdz 2050. gadam visas Eiropas pilsētas varētu sekot šim piemēram. Pilsētu misija ir pētniecības un inovāciju programmas “Apvārsnis Eiropa” sastāvdaļa. Rīga ir viena no Klimata misijas dalībniecēm.

- **Eiropas Digitālās desmitgades programma līdz 2030. gadam¹⁴**

Digitālās desmitgades politikas programmā ir noteikti konkrēti mērķrādītāji un mērķi, kas jāsasniedz līdz 2030. gadam, lai īstenotu Eiropas digitālo pārveidi, kas ir noteikts digitālo prasmju līmenis, uzņēmumu digitālā pārveide, droša un ilgtspējīga digitālā infrastruktūra un sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija. 2022. gada janvārī Eiropas Komisija Eiropas Deklarācijā par digitālajām tiesībām ir izklāstījusi ES apņemšanos, ievērojot ES pamatvērtības un pamattiesības, īstenot drošu, aizsargātu un ilgtspējīgu digitālo pārkārtošanos, kuras centrā izvirzīti cilvēki, proti, tehnoloģijām jāaizsargā cilvēku tiesības, cilvēks ir pasargāts no nelikumīga un kaitīga satura, digitālā vide ir droša un aizsargāta, tehnoloģijas ir pieejamas un risinājumi atbilstoši cilvēka vajadzībām un prasmēm, cilvēki ir noteicēji par saviem datiem un to izmantošanu, digitālajām ierīcēm jābūt ilgtspējīgām un jābūt iespējai par to pārliecināties.

- **Smart Cities Marketplace¹⁵ un Scalable Cities**

Platforma pieredzes un informācijas apmaiņai, kā arī atbalsta saņemšanai par viedrisinājumiem, pilsētu iesaistes iespējām viedu risinājumu izpētē un ilgtspējīgu pilsētvides projektu izstrādē.

Citas ES iniciatīvas vai programmas:

¹³ https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/eu-missions-horizon-europe/climate-neutral-and-smart-cities_en
<https://netzerocities.eu/>

¹⁴ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_lv

¹⁵ <https://smart-cities-marketplace.ec.europa.eu/>

- **European Urban Initiative¹⁶**

Eiropas pilsētvides iniciatīva finansiāli atbalstīt visu izmēru pilsētas, lai palielinātu to kapacitāti un zināšanas, inovācijas un viedrisinājumu izstrādi, kas būtu pārnesami un mērogojami, lai efektīvi risinātu ES nozīmes pilsētu aktuālās problēmas.

- **EIT (European Institute of Innovation & Technology)¹⁷**

Eiropas inovāciju un tehnoloģiju institūta (EIT) zināšanu un inovāciju kopienas (ZIK) ir Eiropas mēroga tīkli, kuru centrā ir īpašas sabiedrības problēmas, sākot no ilgtspējīgas enerģijas līdz klimata pārmaiņām un beidzot ar veselīgu pārtiku un videi draudzīgu transportu. Rīga ir dalībniece EIT *Urban Mobility*¹⁸ kopienā, kurā ir iespējams iegūt konsultatīvu un finansiālu atbalstu inovatīviem un viediem risinājumiem mobilitātes jomā, kā arī iegūt zināšanas un apmanīties ar pieredzi ar citam kopienas pilsētām.

- **Open & Agile Smart Cities Community (OASC)¹⁹ sadarbībā ar LIVIN -IN.EU**

Globāls pilsētu un kopienu tīkls, kas palīdz vietējām pārvaldēm veikt digitālo transformāciju. OASC sadarbojas ar saviem biedriem, partneriem un neatkarīgiem ekspertiem, lai radītu pozitīvu ilgtspējīgu ietekmi, izmantojot digitālos rīkus un sistēmas. Galvenā uzmanība tiek pievērsta datu koplietošanas un atkalizmantošanas veicināšanai, izmantojot atvērtus standartus, šādi mazinot atkarību no konkrētiem risinājumu piegādātājiem, mazinot izmaksas un uzlabojot efektivitāti.

Rīgas ir dalībniece MIM (*Minimal Interoperability Mechanisms*)⁷²⁰ darba grupā, ar mērķi pārstāvēt pilsētas intereses un nodrošināt, ka izstrādātie MIM7 mehānismi ir praktiski izmantojami pilsētu vajadzībām, piemēram, efektīvai datu, modeļu, risinājumu savietojšanai.

- **European Digital Infrastructure Consortium (EDIC)²¹**

Eiropas digitālās infrastruktūras konsorcijs (EDIC) ir instruments, kas dalībvalstīm darīts pieejams saskaņā ar Eiropas Digitālās desmitgades politikas programmu 2030. gadam, lai paātrinātu un vienkāršotu daudzvalstu sadarbību un projektu izveidi un īstenošanu. EDIC ļaus sasniegt digitālās desmitgades vispārīgos mērķus un mērķrādītājus. Īstenojot Digitālās desmitgades politikas programmu, Eiropas Komisija ir izveidojusi CitiVERSE veidošanai satīklo to vietējo digitālo dvīņu Eiropas digitālās infrastruktūras konsorciju (*European Digital Infrastructure Consortium for Networked Local Digital Twins towards CitiVERSE (LDT CitiVERSE EDIC)*. Konsorcija darbības mērķis ir attīstīt spēcīgāka vienota ES tirgus attīstību, veicot investīcijas vietējās uzņēmējdarbības attīstībā. Konsorcijs savienos un paātrinās esošo projektu ieviešanu, un nodrošinās iespēju vietējiem komersantiem pārdot savu produktus vai pakalpojumus ES tirgū. EDIC nodrošinās sadarbību starp ES Dalībvalstīm, pārvaldības struktūrā iesaistot visus pārvaldes līmeņus – Eiropas Komisiju, ES Dalībvalstis, reģionus un pašvaldības, komersantus un akadēmisko sektoru.

- **Distributed Open Marketplace for Europe Cloud and Edge Services (DOME)²²**

¹⁶ <https://www.urban-initiative.eu/>

¹⁷ <https://eit.europa.eu/>

¹⁸ <https://www.eiturbanmobility.eu/>

¹⁹ <https://oascities.org/>

²⁰ <https://mims.oascities.org/mims/oasc-mim7-places>

²¹ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/lv/policies/edic>

²² <https://dome-marketplace.eu/>

Platforma inovatīvu mākoņpakalpojumu attīstībai un pieredzes apmaiņai. DOME projekta mērķis ir atbalstīt uzņēmumu un sabiedrisko organizāciju digitālo transformāciju, padarot pieejamu katalogu, kurā ir pieejami visprogresīvākie IKT risinājumu piedāvājumi Eiropā.

- **Green City Accord²³**

Eiropas komisijas iniciatīva, kuras mērķis ir veicināt pilsētu kļūšanu par zaļām, tīram un veselībai drošām pilsētām. Rīga ir starp pilsētām, kas apņēmušās nodrošināt zaļākas un veselīgākas vides izveidi.

5.2. Nacionālie attīstības plānošanas dokumenti un normatīvie akti

- **Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027.gadam²⁴**

Izstrādājot pamatnostādnes, tika ņemtas vērā Latvijas nacionāla attīstības plānā noteiktie rīcības virzieni un prioritātes. Sasaiste ar Latvijas nacionāla attīstības plānu ir gan pamatnostādnes mērķos, gan rezultātos un rādītājos.

Latvijas nacionāla attīstības plāna rīcības virziens "Produktivitāte, inovācija un eksports" nosaka, ka "uzņēmumu izaugsme un konkurētspēja ir balstīta spējā uz zinātnes bāzes radīt un pārdot pieprasītus, zināšanu ietilpīgus produktus un pakalpojumus, iekļaujoties arvien augstākas pievienotās vērtības globālajās ķēdēs. Viedā specializācija, inovācija, tehnoloģiju attīstība un modernizācija, kā arī mērķtiecīgi ieguldījumi cilvēkkapitālā ir pamats produktivitātes kāpumam".

Latvijas Nacionālā attīstības plāna atbalsta fokuss ir virzīts uz piecām viedās specializācijas jomām – zināšanu ietilpīga bioekonomika; biomedicīna, medicīnas tehnoloģijas, biofarmācija un biotehnoloģijas; viedie materiāli, tehnoloģijas un inženiersistēmas; viedā enerģētika; IKT.

Liels uzsvars plānā ir arī uz šajās pamatnostādņēs izvirzīto mērķi "Stiprināt inovāciju un jaunuzņēmumu ekosistēmu", jo atbilstoši plānā noteiktajām, svarīga ir inovācijas ekosistēmas veidošana, finansējot privātā, publiskā un akadēmiskā sektora sadarbību un tās rezultātā salāgojot pētniecības un inovācijas kapacitāti ar uzņēmējdarbības vajadzībām, kā arī mērķtiecīgas, sabalansētas un pēctecīgas investīcijas pilnā ciklā no zināšanu radīšanas līdz tajās balstītu produktu un pakalpojumu izstrādei un to pārdošanai.

Prioritāte "Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība" un prioritātes mērķis "Dzīves vides kvalitātes uzlabošana līdzsvarotai reģionu attīstībai" sasaucās ar pamatnostādņu mērķi - kļūt par vienu no vadošajām viedpilsētām Baltijas jūras reģionā un palielināt viedrisinājumu izmantošanu pašvaldības funkciju un uzdevumu izpildē. Plānā akcentēts, ka inovāciju pieaugums un tehnoloģisko risinājumu dažādība pakāpeniski sekmē produktivitātes uzlabojumus uzņēmējdarbībā un mērķtiecīgs atbalsts viedās specializācijas jomās Rīgas metropoles areālu ierindos līdera pozīcijā Baltijas valstu vidū.

- **Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam²⁵**

²³ https://environment.ec.europa.eu/topics/urban-environment/green-city-accord_en

²⁴ <https://likumi.lv/wwwraksti/LIKUMI/NAP/NAP2027.PDF>

²⁵ <https://likumi.lv/ta/id/310954-par-regionalas-politikas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>

Pamatnostādnes ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, par kuru īstenošanu atbildīga ir Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija, kas nosaka Latvijas reģionālo politiku līdz 2027.gadam un detalizē Nacionālās attīstības plāna 2021.-2027.gadam uzstādījumus, rīcības virzienu un uzdevumus reģionālajā politikā. Pamatnostādņu viens no principiem un tematiskajiem virzieniem ir viedu risinājumu principa piemērošana attīstības plānošanā un projektu īstenošanā. Pamatnostādņu darbības periodā plānots īstenot atbalsta pasākumus, kas ļauj īstenot viedus risinājumus publiskās pārvaldes institūcijās, uzlabojot to darbību un sniegto pakalpojumu efektivitāti, kā arī veicina produktu un pakalpojumu ar augstāku pievienoto vērtību radīšanu.

Atbalsts viedajiem risinājumiem tiek plānots vairākos uzdevumos, kur pašvaldības var būt gan kā inovatīvu risinājumu "patērētājas", gan kā inovatīvu risinājumu un produktu veicinātājas (atbalsta sniedzējas uzņēmējiem), piemēram, viedo teritoriju attīstība, kas ietver pašvaldības tiesības veidot teritorijas uzņēmumiem, kas izstrādā jaunus un inovatīvus pakalpojumus un produktus, kā arī izteikt priekšlikumus veikt atbilstošus grozījumus normatīvajos aktos attiecīgo testa teritoriju attīstībai, saskaņā ar pašvaldības un reģiona prioritātēm.

Tāpat pašvaldībai ir tiesības kombinēt dažādus atbalsta veidus, lai ieviestu jaunus risinājumus un pilotētu jauna veida pakalpojumu sniegšanu, kā arī noteikt prioritārās jomas vai pakalpojumu un produktu grupas, kurās vieda pieeja attīstībai ir īpaši svarīga un obligāti pielietojama.

- **Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam**²⁶

Pamatnostādnes ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, par kuru īstenošanu atbildīga ir Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija.

Viedpilsētas attīstības jautājumi ir ietverti šī dokumenta 4.5.2. rīcības virzienā – **Viedās pilsētas, viedā mobilitāte, autonomie transporta līdzekļi, izmēģinājuma poligoni un regulējuma smilškastes**.

Pamatnostādņēs ir definēta viedpilsētas vīzija – pilsētas infrastruktūra inteligēnti pielāgojas iedzīvotāju vajadzībām un notikumiem, padarot pilsētas dzīvi ērtāku, drošāku, zaļāku. Pilsētas ir atvērtas un plaši atbalsta viedo pilsētu risinājumu testēšanu un pilotrisinājumu ieviešanu. Lietošanā tiek ieviesti attālināti vadāmie un autonomie transporta līdzekļi.

Pamatnostādnes arī paredz šādu rīcību viedpilsētu jomā:

- no jauna veidotā vai būtiski attīstītā pašvaldību fiziskā infrastruktūra ir atvērta savietojamībai ar nākotnes viedās pilsētas risinājumu vajadzībām un nākotnes sakaru infrastruktūras vajadzībām;
- pašvaldības mērķtiecīgi veido un plānveidīgi ievieš savu viedo pilsētu risinājumus;
- viedo pilsētu risinājumi tiek ieviesti atbilstoši pašvaldību viedās pilsētas stratēģijām, kuru izstrāde tiek centralizēti koordinēta atbilstoši vienotiem principiem un sadarbības vajadzībām. Viedās pilsētas stratēģija var būt gan atsevišķs dokuments, gan kopējā pašvaldības attīstības plāna daļa;
- izveidot pašpietiekamu ekosistēmu, kuras darbība veicina ārvalstu investīciju pieaugumu, jaunuzņēmumu skaita pieaugumu, starptautisko sadarbību pētniecības un

²⁶ <https://likumi.lv/ta/id/324715-par-digitalas-transformācijas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

inovāciju projektos, spēcīgu integrāciju globālajās vērtību ķēdēs, kā arī veicināt pašvaldību resursu efektīvu izmantošanu un iedzīvotāju labklājības celšanu;

- kā viena no būtiskām prioritātēm ir viedā mobilitāte.

Tādējādi Rīgas viedpilsētas attīstība tieši izriet no digitālās transformācijas pamatnostādņēm, nosakot nepieciešamās darbības un sasniedzamos rezultātus.

- **Inovatīvās uzņēmējdarbības un prioritāro projektu atbalsta likums²⁷**

Likuma mērķis ir palielināt uz eksportu orientētas investīcijas un radīt vidi inovatīvu produktu, tehnoloģiju un pakalpojumu testēšanai un pārbaudīšanai, tādējādi veicinot tautsaimniecības attīstību. Likums nosaka jomas, kurās īstenojami prioritārie projekti, tai skaitā viedā enerģētika, mobilitāte un neto nulles emisiju tehnoloģijas, transports vai loģistika noteiktās jomās, kā arī drošība un aizsardzība. Regulatīvā smilškaite – konkrēts tiesiskais ietvars, tostarp konkrētā ierobežotā teritorijā, kur darbojas no spēkā esošiem normatīvajiem aktiem atšķirīgi nosacījumi, lai komersanti un zinātniskās institūcijas varētu testēt un pārbaudīt inovatīvus produktus, tehnoloģijas un pakalpojumus attiecīgo risinājumu komercializācijai, ir viens no likuma piedāvātiem veidiem, ka atbalstīt un veicinātu inovatīvu risinājumu efektīvāku izstrādi, testēšanu un ieviešanu. Speciālās regulatīvās vides ir nozīmīgas arī pilsētai svarīgu inovāciju radīšanā un ieviešanā.

- **ES kohēzijas politikas programmas 2021.-2027 gadam pasākums «Viedās pašvaldības» (atbildīgais – VARAM)^{28 29}**

Šis pasākums ir daļa no ES kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķa „Vietējās teritorijas integrētās sociālās, ekonomiskās un vides attīstības un kultūras mantojuma, tūrisma un drošības veicināšana pilsētu funkcionālajās teritorijās” 5.1.1.4. pasākums “Viedās pašvaldības” ar paredzēto finansējumu 15 529 500 EUR. Pasākuma noteikumi satur izvērstus viedā risinājuma atzīšanas nosacījumus (t.sk. nepieciešams Latvijas Zinātnes padomes zinātniskās ekspertīzes atzinums), kā arī paredz, ka risinājumam jābūt ieviestam vismaz 5 pašvaldībās.

- **Citu nozaru politikas plānošanas dokumenti**

Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030.gadam³⁰, Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam³¹, Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam³² un citi.

5.3. Rīgas valstspilsētas pašvaldības politikas plānošanas dokumenti

Viedpilsētas attīstības jautājumi izriet un ir saistīti ar šādiem Rīgas pašvaldības politikas plānošanas dokumentiem:

- **Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam³³**

²⁷ <https://likumi.lv/ta/id/350569-inovativas-uznemejdarbibas-un-prioritaro-projektu-atbalsta-likums>

²⁸ <https://www.varam.gov.lv/lv/viedas-pasvaldibas>

²⁹ <https://likumi.lv/ta/id/343185>

³⁰ <https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam>

³¹ <https://likumi.lv/ta/id/332751-sabiedribas-veselibas-pamatnostadnes-2021-2027-gadam>

³² <https://likumi.lv/ta/id/324332-par-izglitibas-attistibas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

³³ <https://www.rdpad.lv/strategija/>

Tiešā veidā viedpilsētas attīstības tematika nav ietverta dokumentā, taču tā netieši izriet no citiem mērķiem, piemēram, IM3 Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide, IM2 Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika, kuru sasniegšanā viedpilsētas attīstība – viedrisinājumi un inovācijas - sniegtu būtisku ieguldījumu.

- **Rīgas attīstības programma 2022.–2027. gadam**³⁴

Viens no prioritātes “Konkurētspējīga pilsēta ar inovatīvu ekonomiku” uzdevumiem ir “stiprināt pilsētas sadarbības ekosistēmas un atbalstīt inovatīvas uzņēmējdarbības iniciatīvas”, kas paredz pašvaldības atbalstu modernu tehnoloģiju attīstībai pilsētā, iesaisti sadarbības ekosistēmās, tehnoloģiju pilotteritoriju attīstību, nodrošinot nepieciešamo infrastruktūru viedo risinājumu attīstībai un ieviešanai. Uzdevums paredz arī sagaidīt proaktīvu rīcību no pašvaldības kapitālsabiedrībām, iniciējot inovatīvu risinājumu radīšanu, testēšanu un ieviešanu.

- **Rīgas attīstības programmas 2022.–2027. gadam rīcības plāns**³⁵

Plāna 9.3. uzdevums paredz stiprināt pilsētas sadarbības ekosistēmas un atbalstīt inovatīvas uzņēmējdarbības iniciatīvas, ietverot šādas aktivitātes:

- Viedpilsētas ekosistēmas koordinācija, tehnoloģiju pilotteritoriju izveide un attīstība Ķīpsalā, Torņakalnā, VEF teritorijā;
- Viedpilsētas pamatnostādņu izstrāde;
- Jaunuzņēmumu ekosistēmas attīstības koordinācija;
- Informācijas pieejamības nodrošināšana par pašvaldības kapitālsabiedrību ieguldījumiem P&A;
- Rīgas valstspilsētas pašvaldības Inovāciju fonda ieceres attīstība;
- 5G tehnoloģiju izvietojuma procesa koordinēšanu.

- **Rīgas valstspilsētas ilgtspējīgas enerģētikas un klimata rīcības plāns 2022-2030.gadam (Klimata rīcības plāns)**³⁶

Dokuments nosaka mērķus un rīcību saistībā ar klimatneitralitāti, kas ir cieši saistīts ar viedpilsētas tēmu. Ņemot vērā to, ka klimatneitralitāte ir viena no viedpilsētas attīstības aspektiem, Klimata rīcības plāns ir uzskatāms par viedpilsētas pamatnostādņu sastāvdaļām un īstenošanas mehānismu.

- **Rīgas valstspilsētas pašvaldības aģentūras “Rīgas digitālā aģentūra” vidējā termiņa darbības un digitālās transformācijas stratēģija 2023.- 2025.gadam**³⁷

Stratēģija nosaka, ka aģentūras uzdevums ir atbalstīt un veicināt pašvaldības digitālās transformācijas procesus, nodrošinot inovatīvus, kvalitatīvus un drošus IKT pakalpojumus un produktus, lielāko uzmanību veltot pakalpojumu lietotājiem un viņu vajadzībām.

³⁴ <https://www.rdpad.lv/strategija/attistibas-programma-2022-2027/>

³⁵ <https://www.rdpad.lv/strategija/attistibas-programma-2022-2027/ricibas-plans-un-investiciju-plans/>

³⁶ <https://rea.riga.lv/wp-content/uploads/2024/03/Rigas-igtspejigas-energetikas-un-klimata-ricibas-plans-lidz-2030.-gadam.pdf>

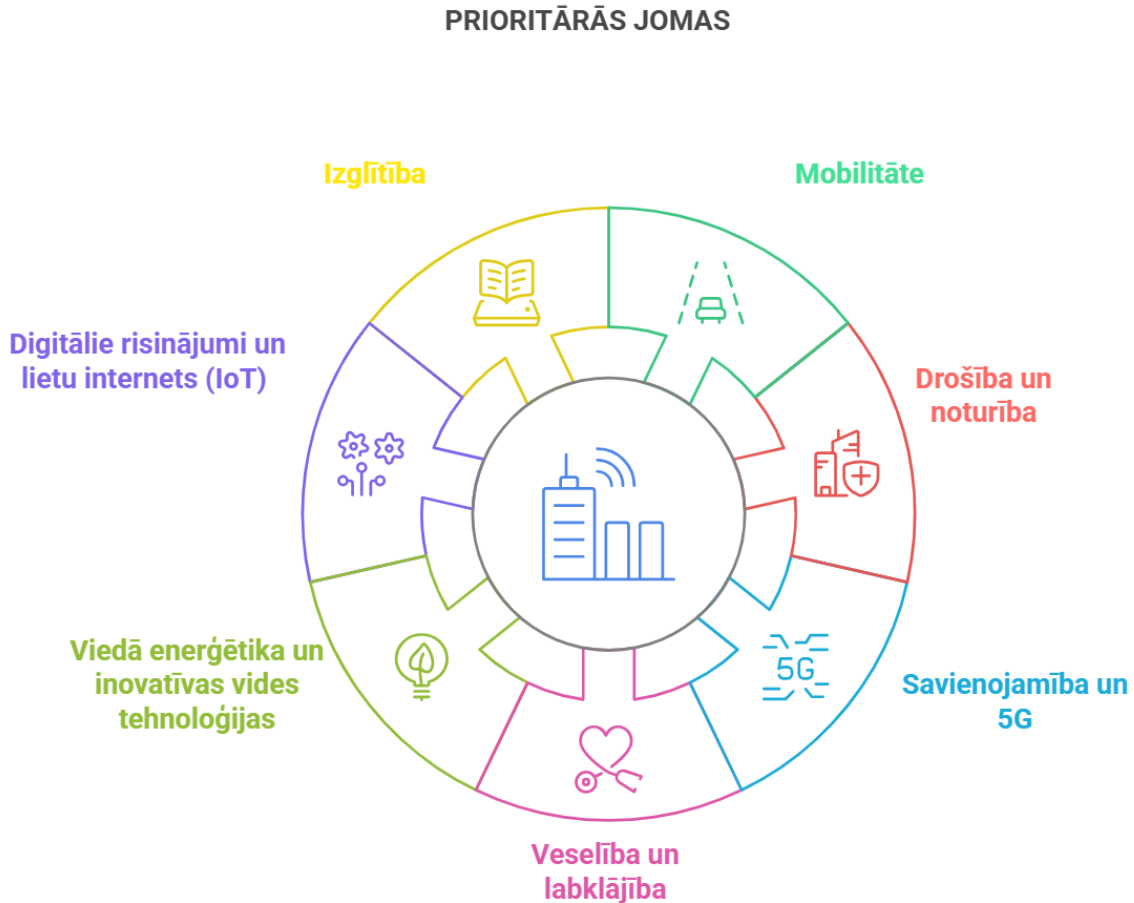
³⁷ <https://www.riga.lv/lv/media/48261/download?attachment>

- **Citi nozaru politiku plānošanas dokumenti**

Daudzās pašvaldības darbības jomās ir izstrādāti attiecīgi politikas plānošanas dokumenti. Nozaru politikas ir ņemamas vērā un salāgojamas ar viedpilsētas pamatnostādņēm.

VI. Prioritārās jomas

Viedpilsētas politika ir realizējama Rīgas pašvaldības teritorijā pašvaldības noteiktajās prioritārās jomās. Prioritārās jomas vistiešākajā veidā ir saistīta ar pilsētas sasniedzamajiem mērķiem, kas izriet gan no ES dokumentiem, gan no nacionālā līmeņa plānošanas dokumentiem un pašvaldības līmeņa plānošanas dokumentos ietvertajiem uzdevumiem un rīcībām.

3.attēls. Prioritārās jomas

Prioritārās Rīgas pašvaldības darbības jomas, kurās ir attīstāmi viedrisinājumi un inovācijas, ir:

6.1. Mobilitāte

Efektīva un ilgtspējīga mobilitāte ir viens no galvenajiem faktoriem, kas ietekmē pilsētas dzīves kvalitāti, ekonomisko attīstību un vides ilgtspēju. To uzsver gan Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam³⁸, izdalot tādus uzdevumus, kā uzlabot mobilitāti Rīgas metropoles areālā, stiprināt transporta savienojamību starp pilsētu un reģioniem, sabiedriskā transporta pieejamības un efektivitātes uzlabošanu un videi draudzīgu transporta risinājumu ieviešanu, gan Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam³⁹, uzsverot, ka viena no būtiskām prioritātēm viedās pilsētas attīstībā ir viedā mobilitāte.

Rīgas viedpilsētas attīstības kontekstā mobilitātes prioritāte ietver:

- satiksmes plūsmas un sabiedriskā transporta efektivitātes uzlabošanas risinājumus;
- ilgtspējīgu pilsētas infrastruktūru un resursu efektīvu izmantošanu un inovatīvu uzturēšanas praksi;
- optimizētas loģistikas sistēmas;
- inovatīvus risinājumus zaļās enerģijas un uzlādes infrastruktūrā;
- risinājumus, kas veicinātu kultūras maiņu aktīvas mobilitātes virzienā, iesaistot iedzīvotājus, atbalstot paradumu maiņu un veicinot inovatīvu, videi draudzīgu transporta risinājumu, piemēram, urbānās gaisa satiksmes, t.sk. dronu, izmantošanas akceptēšanu;
- mobilitātes radītā gaisa piesārņojuma uzraudzība ar sensoriem, lai ar inovatīviem un viediem risinājumiem samazinātu vides piesārņojumu un sastrēgumus, padarot pilsētu ilgtspējīgāku un pievilcīgāku iedzīvotājiem un uzņēmējiem;
- mobilitātes digitalizācija un viedo tehnoloģiju pielietojums, lai optimizētu infrastruktūras izmantošanu un efektīvāk reaģēt uz pilsētas transporta izaicinājumiem, u.c.

6.2. Digitālie risinājumi un lietu internets (IoT)

Mūsdienās datu pārvaldība un datu analītika ir kļuvusi par būtisku faktoru pilsētu pārvaldībā, nodrošinot efektīvāku lēmumu pieņemšanu, pakalpojumu uzlabošanu un resursu optimizāciju. Lai sekmētu digitālo attīstību, ir nepieciešama efektīva datu apmaiņa starp iestādēm, uzņēmumiem un iedzīvotājiem, kā arī lietu interneta tehnoloģiju attīstīšana. Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam uzsver, ka valsts pārvaldei jāspēj pieņemt datus balstītus lēmumus, jo datu pārvaldība un analīze ir svarīga tautsaimniecības digitālajai transformācijai. Arī Inovatīvās uzņēmējdarbības un prioritāro

³⁸ <https://likumi.lv/ta/id/310954-par-regionalas-politikas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>

³⁹ <https://likumi.lv/ta/id/324715-par-digitalas-transformācijas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

projektu atbalsta likums⁴⁰ paredz, ka tiek atbalstīti prioritārie projekti, kas sekmē attīstības plānošanas dokumentos, nacionālās industriālās politikas vai digitālās transformācijas politikas jomā noteikto mērķu sasniegšanu, kā prioritārās jomas, citu starpā, definējot fotoniku un viedos materiālus, tehnoloģijas un inženiersistēmas, un IKT, kas sevī ietver risinājumu izstrādi, kas veicina tehnoloģisko progresu un jaunu inovatīvu pakalpojumu izstrādi.

Rīgas viedpilsētas attīstībā digitālie risinājumi un lietu internets (IoT) ir būtiski, jo tie ļauj pašvaldībai ātrāk un efektīvāk reaģēt uz pilsētas iedzīvotāju vajadzībām un veicināt ilgtspējīgu attīstību. Rīgas viedpilsētas attīstības kontekstā šī prioritāte ietver, piemēram:

- modernus un viedus risinājumus datu apstrādei un uzturēšanai;
- efektīvu un inovatīvu datu apmaiņas risinājumu ieviešanu datu un sistēmu sadarbības nodrošināšanai un datu atkalizmantošanas nodrošināšanai;
- centralizētu datu uzturēšanas sistēmu un publicēšanas platformu, piemēram, ģeotelpiskās informācijas sistēmas un datu publicēšanas platformas GEO RĪGA, turpmāku attīstību efektīvākai pilsētas pārvaldībai un efektīvākai datu, informācijas izmantošanai,
- atvērto datu kopu uzturēšanu un papildināšanu, padarot tās pieejamas visiem interesentiem, tai skaitā uzņēmējiem un pētniecības iestādēm, šādi veicinot inovatīvu pakalpojumu attīstību;
- prognozējošās analītikas un mākslīgā intelekta pielietošanu, lai prognozētu pilsētas attīstības tendences un ļautu arvien vairāk lēmumu pieņemšanā izmantot pašvaldībai pieejamos datus;
- viedās pilsētas infrastruktūras attīstību, ietverot gan viedās apgaismes, atkritumu apsaimniekošanas, autostāvvietu u.c. sistēmas, gan dažādas lietu interneta ierīces un sensorus, kā, piemēram, gaisa kvalitātes, trokšņu līmeņa, ūdens kvalitātes u.c. uzraudzībai reāllaikā;
- telpisko un reāllaika datu integrācijas risinājumi, lai nodrošinātu digitālo dvīņu attīstību.

6.3. Savienojamība un 5G

Mūsdienās stabila un ātra savienojamība ir viens no pamata priekšnosacījumiem gan digitālajai transformācijai, gan inovāciju attīstībai. Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam⁴¹ atsaucas uz Eiropas Komisijas ziņojumu, ka nepieciešams nepārtraukts 5G pārklājums visās lielajās pilsētās, kas ir svarīgi digitālo pakalpojumu attīstībai, tostarp lietu internetam, autonomiem transporta risinājumiem, viedai pilsētplānošanai un veselības aprūpes digitalizācijai. Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam⁴² precizē, ka šim pārklājumam Rīgā ir jābūt 50% apmērā un tas ir jānodrošina pašvaldībai sadarbībā ar privātajiem tīkla operatoriem, uzsverot, ka sakaru pārklājuma pieejamība ir kļuvusi par cilvēka pamatvajadzību. Plašs un drošs 5G tīkls ir nepieciešams, lai nodrošinātu uzņēmējdarbības digitalizāciju un uzlabotu iedzīvotāju piekļuvi publiskajiem un privātajiem pakalpojumiem, kā arī attīstītu viedās

⁴⁰ <https://likumi.lv/ta/id/350569-inovativas-uznemejdarbibas-un-prioritaro-projektu-atbalsta-likums>

⁴¹ <https://likumi.lv/wwwraksti/LIKUMI/NAP/NAP2027.PDF>

⁴² <https://likumi.lv/ta/id/324715-par-digitalas-transformacijas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

pilsētas risinājumus, turklāt 5G pārklājums ir būtiska pilotteritoriju sastāvdaļa. Arī Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam⁴³ norāda, ka IKT (digitalizācija, sakaru infrastruktūra, savietojamība) ir būtiska komponente viedu risinājumu nodrošināšanā.

Rīgas viedpilsētas kontekstā augstas veiktspējas internets un 5G tehnoloģijas ir būtiskas dažādu viedo risinājumu, datu analītikas un mākslīgā intelekta risinājumu ieviešanai. Savienojamība un 5G ir Rīgas viedpilsētas attīstības viens no stūrakmeņiem, kas nodrošina pamatu nākotnes digitālajiem risinājumiem, inovācijām un ekonomiskajai izaugsmei. Lai nodrošinātu iedzīvotājiem pieejamību dažādiem viediem risinājumiem, nepieciešams izvietot sabiedriskos *Wi-Fi* punktus stratēģiski svarīgās vietās, piemēram, sabiedriskā transporta mezglos, publiskajos parkos un pilsētas centrā. Tāpat nepieciešams palielināt esošo 5G bāzes staciju skaitu, lai nodrošinātu plašu pārklājumu visā Rīgā. 5G ir neatņemama komponente autonomā transporta testēšanai un ieviešanai.

6.4. Drošība un noturība

Mūsdienās pilsētas saskaras ar dažādiem izaicinājumiem – kiberdraudiem, klimata pārmaiņām, infrastruktūras bojājumiem un sabiedriskās drošības riskiem. Drošas un noturīgas pilsētvides veidošana ir svarīga, lai garantētu iedzīvotāju labklājību un veicinātu uzticību digitālajiem un fiziskajiem pilsētas risinājumiem. Rīgas viedpilsētas attīstībā ar drošību tiek domāta gan digitālā kiberdrošība, gan fiziskā drošība, savukārt noturība ir par pilsētas spēju laicīgi un efektīvā veidā pielāgoties mainīgiem apstākļiem un atjaunoties pēc krīzēm.

Drošība un noturība kā prioritāte cieši sasaucas ar Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2021.–2027. gadam⁴⁴ mērķi, ka droša valsts vide kalpo par pamatu labklājībai un attīstībai. Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam⁴⁵ paredz, ka jāpaaugstina noturība pret draudiem kibervidē un informētai un zinošai sabiedrībai jāturpina pilnveidoties kiberdrošības jomā, kā arī jāveicina kvalitatīva sadarbība gan starp valsts pārvaldes iestādēm, gan publisko un privāto sektoru. Savukārt Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika posmam līdz 2030.gadam⁴⁶ izvirza civilo aizsardzību un katastrofu pārvaldīšanu kā vieno no sešām būtiskajām jomām.

Rīgas viedpilsētas attīstības kontekstā šī prioritāte ietver, piemēram:

- viedās drošības sistēmas un katastrofu pārvaldības mehānismus, lai aizsargātu sabiedrību un uzlabotu krīžu vadību, nodrošinātu augstus privātuma un drošības standartus;
- viedās videonovērošanas sistēmas, kas izmanto IoT sensorus un mākslīgo intelektu, nodrošinot reāllaika analītiku, lai efektīvāk pārvaldītu sabiedrisko drošību un kārtību;
- mākslīgā intelekta risinājumi datu analīzei, kas palīdz prognozēt iespējamās katastrofas;

⁴³ <https://likumi.lv/ta/id/310954-par-regionalas-politikas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>

⁴⁴ <https://likumi.lv/wwwraksti/LIKUMI/NAP/NAP2027.PDF>

⁴⁵ <https://likumi.lv/ta/id/324715-par-digitalas-transformācijas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

⁴⁶ <https://likumi.lv/ta/id/308330-par-latvijas-pielagosanas-klimata-parmainam-planu-laika-posmam-lidz-2030-gadam>

- ģeolokācijā bāzētas brīdinājumu sistēmas, kas izsūta reāllaika trauksmes ziņojumus iedzīvotāju viedtālruņos;
- digitālās evakuācijas kartes;
- dronu izmantošana pūļa monitorēšanai;
- IoT sensori un viedie valkājamie risinājumi, kas ļauj monitorēt glābēju atrašanās vietu un veselības stāvokli, nodrošinot viņu drošību;
- virtuālās un papildinātās realitātes risinājumi iedzīvotāju apmācībai, kā rīkoties ārkārtas situāciju gadījumos.

6.5. Viedā enerģētika un inovatīvas vides tehnoloģijas

Viedās enerģētikas un inovatīvu vides tehnoloģiju iekļaušana Rīgas viedpilsētas attīstības prioritātēs cieši sasaucas ar nacionālajiem un starptautiskajiem stratēģiskajiem dokumentiem, kas uzsver ilgtspējīgas enerģijas izmantošanas un vides tehnoloģiju nozīmi pilsētu attīstībā. Pielāgošanās klimata pārmaiņām ir svarīgas Rīgas attīstībai, lai samazinātu oglekļa emisijas, uzlabotu energoefektivitāti un ieviestu videi draudzīgus risinājumus. Eiropas Zaļais kurss paredz, ka līdz 2050. gadam Eiropas Savienība kļūs klimatneitrāla, savukārt daļība Klimata misijā kurā Rīga ir starp 100 Eiropas Savienības pilsētām, kas apņēmušās līdz 2030. gadam sasniegt klimatneitralitātes mērķus, nozīmē, ka Rīgai ir jāievieš atbilstoši enerģētikas un klimata pasākumi, lai to sasniegtu. Viedas enerģētikas pārvaldības attīstība ir iekļauta Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam⁴⁷, savukārt Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam⁴⁸ kā uzdevumu uzsver nepieciešamību atbalstīt klimatneitrālu attīstību un videi un klimatam draudzīgu risinājumu ieviešanu, t.sk., aprites ekonomiku un ilgtspējīgu resursu izmantošanu.

Rīgas viedpilsētai prioritātes ietvaros viedo tehnoloģiju ieviešana palīdzēs samazināt emisijas, uzlabot pilsētvides kvalitāti un nodrošināt ilgtspējīgu pilsētas attīstību nākotnē. Rīgas viedpilsētas attīstības kontekstā šī prioritāte ietver risinājumus:

- inovatīvai enerģijas patēriņa uzraudzībai un optimizēšanai,
- klimata pārmaiņu ietekmes mazināšanai un pielāgošanos, piemēram, zaļo teritoriju paplašināšana, lai samazinātu pilsētas siltuma salas efektu un uzlabotu gaisa kvalitāti,
- plūdu risku mazināšanai, uzlabojot lietusūdens kanalizācijas sistēmas un ieviešot inovatīvus ūdens uzkrāšanas un filtrācijas risinājumus;
- reāllaika informācijas par atkritumu apsaimniekošanu, šķirošanu un pārstrādi, nodrošināšanai;
- ielu apgaismojuma modernizēšanai, pārejot uz inovatīvām tehnoloģijām un viedajām apgaismojuma sistēmām;
- IoT sensorus (gaisa, trokšņu, ūdens) pilsētvides kvalitātes un drošības uzraudzībai un plānošanai;

⁴⁷ <https://likumi.lv/ta/id/324715-par-digitalas-transformācijas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

⁴⁸ <https://likumi.lv/ta/id/310954-par-regionalas-politikas-pamatnostadnem-2021-2027-gadam>

- klimata datu analīzei un digitālos rīkus, kas palīdz prognozēt un pārvaldīt vides riskus, strukturēt un organizēt datus.

6.6. Veselība un labklājība

Veselība un labklājība ir cieši saistītas jomas, kas ietekmē iedzīvotāju dzīves kvalitāti un pilsētas attīstību. Viedie tehnoloģiskie risinājumi veselības un labklājības jomā ļauj uzlabot piekļuvi medicīniskajiem pakalpojumiem, personalizēt veselības aprūpi, optimizēt resursu izmantošanu, nodrošināt ātrāku palīdzību krīzes situācijās un veicināt preventīvu veselības aprūpi. Viedpilsētas kontekstā labklājība ietver ne tikai fizisko un garīgo veselību, bet arī sociālo iekļaušanu, nodarbinātību, pieejamu dzīves vidi un veselīgu dzīvesveidu veicinošus risinājumus.

Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam⁴⁹ izceļ tautsaimniecības digitālo transformāciju, kā vienu no rīcības virzieniem definējot sabiedrības veselību un sociālo labklājību. Tā īstenošanā uzsvars tiek likts uz datu digitalizēšanu, pieejamību un savienojamību, lai uz datu analīzes balstītu veselības un sociālo pakalpojumu plānošanu. Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam⁵⁰ uzsver uz cilvēku centrētu un integrētu veselības aprūpi, veselības aprūpes ilgtspēju, pārvaldības stiprināšanu, efektīvu veselības aprūpes resursu izlietošanu, kā arī kā būtisks faktors tiek izcelta digitālās veselībpratības uzlabošana.

Rīgas viedpilsētā prioritātes ietvaros tiks meklēti dažādi viedi un inovatīvi risinājumi šajos virzienos, piemēram:

- labklājības un veselības aprūpes datu digitalizēšana un to centralizēta pieejamība gan vienotā sistēmā, gan elektroniskās veselības kartes veidā;
- fizisku procesu automatizācijas risinājumi, piemēram, sterilizētu instrumentu pārvadāšana, izmantojot autonomus robotus;
- digitālu procesu automatizācijas risinājumi informācijas un datu apkopošanā un analīzē, tai skaitā, zāļu ordinēšanas process no zāļu saņemšanas brīža slimnīcā, nodošanas nodaļai, izrakstīšanas pacientam, iekļaušanas pacienta veselības vēsturē vai automatizēta saziņa par plānoto pierakstu pie speciālista;
- viedie risinājumi saziņai ar iedzīvotājiem – virtuālie asistenti ar mākslīgā intelekta komponenti, lai sniegtu informāciju un palīdzētu pacientiem orientēties veselības aprūpes sistēmā;
- datu apmaiņas risinājumi starp ārstniecības iestāžu un pašvaldības sociālās jomas informācijas sistēmām;
- inovatīvi veselības aprūpes uzraudzības pakalpojumu risinājumi;
- viedi pacientu navigācijas risinājumi slimnīcu ēkās un teritorijās;
- inovatīvi bīstamo atkritumu apsaimniekošanas risinājumi, t.sk., pārvēršot bīstamos atkritumus sadzīves atkritumos,

⁴⁹ <https://likumi.lv/ta/id/324715-par-digitalas-transformācijas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

⁵⁰ <https://likumi.lv/ta/id/332751-sabiedribas-veselibas-pamatnostadnes-2021-2027-gadam>

- robotizētu palīgierīču un mākslīgā intelekta pielietošana ārstniecības un rehabilitācijas procesos.

6.7. Izglītība

Izglītība, tai skaitā digitālās prasmes, ir nepārprotams pamats veiksmīgai viedpilsētas attīstībai un ilgtspējīgai ekonomikai. Mūsdienu tehnoloģiju attīstība un digitalizācija pieprasa, lai iedzīvotāji, akadēmiskais sektors, uzņēmumi un valsts un pašvaldības institūcijas būtu gatavas izmantot digitālos risinājumus, attīstīt inovācijas un efektīvi pielāgoties mainīgajām darba tirgus prasībām. Rīgas viedpilsētas kontekstā izglītības prioritāte attiecas ne tikai uz skolu un augstskolu līmeni, bet arī uz nepārtrauktu mācīšanos, pieaugušo izglītību un profesionālo pilnveidi, kas nodrošina konkurētspēju un sociālo iekļaušanu.

Izglītība kā prioritāte ir uzsvēta gan Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027. gadam⁵¹, kas izdala zināšanu sabiedrības lomu, norādot, ka zināšanas un kvalitatīva, iekļaujoša un mūsdienīga izglītība ir stipras valsts pamats, gan Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam⁵², izdalot atsevišķu attīstības jomu "Digitālās prasmes un izglītība", uzsverot sabiedrības digitālo prasmju attīstību kā būtisku elementu veiksmīgai digitālajai transformācijai. Arī Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam⁵³ paredz digitalizāciju kā vienu no horizontālajām pārmaiņām, kas aptvers visas izglītības jomas, tai skaitā digitālo rīku izmantošanu mācību procesā un mūžizglītības attīstību.

Rīgas viedpilsētas attīstības kontekstā šī prioritāte ietver, piemēram:

- digitālo tehnoloģiju integrācija skolās: viedās tāfeles, interaktīvi mācību materiāli un virtuālās realitātes risinājumi, kas uzlabo mācību procesu;
- apmācības ar mākslīgā intelekta lietojumprogrammām;
- mākslīgā intelekta risinājumi, kas pielāgo mācību materiālus katra individuālajām vajadzībām un prognozē mācību rezultātus;
- virtuālās skolas un attālinātās izglītības rīki;
- digitāli rīki, kas veicina bērnu un jauniešu pārvietošanos kājām uz skolu, palīdzot vecākiem un skolēniem plānot drošus un efektīvus maršrūtus;
- tehnoloģiju laboratorijas un inovāciju telpas, kur attīstīt digitālus risinājumus un eksperimentēt ar jaunākajām tehnoloģijām.

Viedpilsētas risinājumu attīstība citās pašvaldības darbības jomās ir pieļaujama un vēlama.

⁵¹ <https://likumi.lv/wwwraksti/LIKUMI/NAP/NAP2027.PDF>

⁵² <https://likumi.lv/ta/id/324715-par-digitalas-transformācijas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

⁵³ <https://likumi.lv/ta/id/324332-par-izglitibas-attistibas-pamatnostadnem-20212027-gadam>

VII. Rīcības virzieni un uzdevumi

Šajā sadaļā ir izklāstīti rīcības virzieni un galvenie uzdevumi, kas veicami, lai nodrošinātu pamatnostādņu mērķu sasniegšanu.

Detalizēts pamatnostādņu īstenošanas plāns tiks sagatavots, pamatojoties uz apstiprinātajām pamatnostādnēm un tiks aktualizēts tā īstenošanas laikā.

7.1. RV1. Viedpilsētas attīstības ietvara pilnveide

Nr.	Uzdevums, pasākums	Atbildīgā, līdzatbildīgā institūcijas (slīprakstā)	Termiņš (no, līdz)	Sasaiste ar politikas mērķi M	Piezīmes
U 1.1	Viedpilsētas attīstības organizatoriskā ietvara pilnveide	PAD	2025Q1- 2030Q4	M1 M2	
1.1.1	Atbildīgās struktūrvienības kompetences un statusa precizēšana (nolikums u.c.)	PAD	2025Q2		
1.1.2	Atbildīgās struktūrvienības darbības nodrošināšana (cilvēku resurss un kompetence)	PAD	2030Q4 Regulāri		Nepieciešamais darbinieku skaits atkarīgs no darba apjoma (piem., pilotprojektu skaits)
1.1.3	Iekšējās apmācības visām pašvaldības institūcijām	PAD	2026Q1- 2026Q4 Regulāri		
U 1.2	Projektu pārvaldības ietvara pilnveide	PAD	2026Q1- 2027Q4	M1 M2	

1.2.1	Projektu sagatavošanas un izvērtēšanas kārtības noteikšana un ieviešana	PAD	2026Q1 - 2026Q3		
1.2.2	Projektu īstenošanas un uzraudzības kārtības noteikšana un ieviešana	PAD	2026Q3- 2026Q4		
1.2.3	Projektu pārvaldības rīka izveide un ieviešana	PAD	2027Q1- 2027Q4		
U 1.3	Snieguma pārvaldības sistēmas pilnveidošana	PAD	2026Q1 - 2027Q2	M1 M2	
1.3.1	Snieguma pārvaldības kārtības precizēšana	PAD	2026Q1		
1.3.2	Snieguma vadības risinājuma ieviešana	PAD	2026Q3 – 2027Q1		
1.3.3	Sertifikācija	PAD	2027Q1- 2027Q2		Piemēram, ISO 37120 “Indicators for sustainable cities” sertifikācija
U 1.4	Komunikācija un atbalsts	PAD	Regulāri	M1 M2 M5	

1.4.1	Izstrādāti informatīvie materiāli par Rīgas viedpilsētu (digitāli, drukāti u.c.)	PAD	2025Q1- 2025Q4		
1.4.2	Izstrādāta un darbojas Rīgas viedpilsētas tīmekļa vietne (latviešu valodā un angļu valodā: smartriga.lv un viedariga.lv)	PAD	2025Q1-2025Q2		
1.4.3	Īstenota Rīgas viedpilsētas komunikācijas kampaņas	PAD RVP Centrālās administrācijas Komunikācijas pārvalde	2025Q3 - 2025Q4		
1.4.4	Dalība vismaz vienā starptautiskā nozares pasākumā – izstādē, kongresā, ar stendu un/vai prezentācijām, dalībniekiem tematiskajos paneļos	PAD	Ikgadējs pasākums Q3 vai Q4		
1.4.5	Konsultācijas un atbalsts citām pašvaldības institūcijām viedrisinājumu ieviešanā	PAD	2025Q1- 2030Q4		
1.4.6	Viedpilsētas darba grupas organizēšana un koordinēšana, nodrošinot informācijas apmaiņu par jautājumiem, kas saistīti ar viedpilsētas attīstību	PAD	Regulāri		
U 1.5	Inovāciju fonda attīstība	PAD	2025Q1- 2030Q4	M1 M2 M5	

1.5.1	Inovāciju fonda noteikumu precizēšana		Pēc nepieciešamības		
1.5.2	Inovāciju fonda finansēto projektu prioritāšu noteikšana	PAD Fonda komisija	Ikgadēja aktivitāte		
1.5.3	Finansējuma nodrošināšana nepieciešamajā apjomā	FD PAD	Ikgadēja aktivitāte		
1.5.4	Viedrisinājumu attīstības un ieviešanas atbalsts	PAD	2025Q1- 2030Q4		
U 1.6	Kapitālsabiedrību inovācijas	RD	2026Q1 - 2026Q3	M1 M2 M4	
1.6.1	Vadlīniju sagatavošana inovāciju projektu ieviešanai	RVP Centrālās administrācijas Kapitālsabiedrību pārvalde PAD	2026Q1- 2026Q3		
U 1.7	PPP izmantošana viedrisinājumu attīstībā	PAD	2025Q1- 2030Q4	M1 M2	

1.7.1	Potenciālo iespēju izpēte un plāna sagatavošana, iesniegšana CFLA, FM	Finanšu departaments	2025Q3		
U 1.8	Sadarbība ar ieinteresētajām pusēm	PAD	Regulāri	M1 M2 M5	
1.8.1	Līdzdalība vismaz viena viedpilsētas tematikai veltīta pasākuma organizēšanā	PAD	Ikgadējs pasākums. Q3 vai Q4		Piemēram, Viedo pilsētu konferences organizēšana
1.8.2	Regulāra komunikācija ar ieinteresētajām pusēm <i>Triple helix</i> un <i>Quadruple Helix</i> sadarbības modeļa iedzīvināšanai	PAD	Sākot ar 2025Q2. Regulāri. Pēc vajadzības.		Sadarbības modelis izvēlēts atkarībā no projekta, aktivitātes specifikas, bet ar mērķi iegūt plašāku ieinteresēto pušu iesaisti.

7.2. RV2. Kopējo viedpilsētas risinājumu attīstība

Nr.	Uzdevums, pasākums	Atbildīgā, līdzatbildīgā institūcijas	Termiņš (no-līdz)	Sasaiste ar politikas mērķi M	Piezīmes
U 2.1	Vienotas datu pārvaldības sistēmas izveide un ieviešana	RDA	2025Q1- 2027Q3	M1 M2 M3 M4 M5	

2.1.1.	Veikt datu brieduma līmeņa novērtējums (<i>Data Maturity Assessment</i>)	RDA	2025Q3 Regulāra aktivitāte		<i>DG Reform projekts</i>
2.1.2.	Datu stratēģijas izstrāde	RDA	2025Q3 - 2026Q3		
2.1.3.	Datu pārvaldības politikas izstrāde un ieviešana	RDA	2026Q1- 2027Q3		
U 2.2	Pašvaldības kiberdrošības stratēģijas izstrāde un ietekmes novērtējums	RDA, DAC	2025Q1 - 2026Q4	M1 M4	
2.2.1.	Kiberdrošības un datu aizsardzības prasību definēšana un stratēģijas izstrāde	RDA, DAC	2025Q1- 2026Q1		
2.2.2.	Kiberdraudu risku un ievainojamību novērtējums	RDA	2026Q1- 2026Q4		
U 2.3	Pašvaldības centrālās datu infrastrukturā izveide un attīstība nozaru vajadzībām	RDA	2025Q3- 2028Q4	M2 M4	
2.3.1.	Arhitektūras izstrāde	RDA	2025Q3- 2026Q4		VARAM 5.1.1.4. viedpilsētas projekts

					par mobilitātes datu ekosistēmas izveidi
2.3.2.	Datu noliktavas izveide	RDA	2026Q4- 2028Q4		
2.3.3.	Sensoru datu platformas un sensoru datu apmaiņas (piem., API) risinājumu izstrāde	RDA	2025Q3,Q4- 2028Q4		
U 2.4	Vienota datu analītikas risinājuma izveide un attīstība	RDA	2025Q1- 2026Q4	M2 M3 M4	
2.4.1.	Datu apkopošanas standartu un tehniskā risinājuma prasību definēšana	RDA	2025Q3- 2026Q1		
2.4.2.	Risinājuma izveide un attīstība	RDA	2026Q1- 2026Q4		
2.4.3.	Apmācības datu analīzes ekspertiem pašvaldības struktūrvienībās un kapitālsabiedrībās	RDA	Sākot no 2026Q4		
U2.5	Datu pieejamības nodrošināšana sabiedrībai (viedpilsētas ieinteresētajām pusēm)	RDA	Sākot no 2025Q1 Regulāri	M1 M2 M5	
2.5.1.	Datu atvēršanas pamatprincipu un datu atvēršanas “ceļa kartes” izstrāde	RDA un pašvaldības datu turētāji	2025Q1- 2026Q3		

2.5.2.	Pašvaldības atveramo datu slāņu un/vai kopu identificēšana	RDA un pašvaldības datu turētāji	Regulāri		
2.5.3.	Pašvaldības centralizētā ģeotelpisko datu publicēšanas portāla GEO RĪGA (iekšējais un ārējais) attīstība ģeotelpisko datu pieejamības nodrošināšanai	PAD RDA Pašvaldības datu turētāji	Katru gadu		Ģeotelpiskie dati tiek atvērti Rīgas pašvaldības resursos un normatīvajos aktos noteiktajos resursos
2.5.4.	Pašvaldības datu atvēršanas nodrošināšana	RDA	Regulāri		Dati tiek atvērti normatīvajos aktos noteiktajos resursos
2.5.5	Darbinieku digitālās prasības un prasmju attīstīšana	RDA. Pašvaldības institūcijas	Regulāri		Zināšanu pārnese par datu izmantošanu ir nozīmīga homogēnu prasmju un zināšanu kopuma izveidē pašvaldībā
U 2.6	Vienota operatīvās informācijas un vadības modeļa ieviešana	CAOIP RDA	2025Q1- 2030Q4	M1 M2 M4	

2.6.1.	Rīgas civilās aizsardzības informācijas sistēmas (CAIS) izstrāde	RDA CAOIP	2025Q1 - 2026Q1		Jāplāno pa kārtām. Termiņš norādīts 1. kārtai
2.6.2.	Vienota pieteikumu apstrādes tehniskā risinājumu un sistēmas izveide un ieviešana	CAOIP RDA	2027Q2		Jāplāno pa kārtām. Termiņš norādīts 1. kārtai
2.6.3.	Integrācija ar citiem risinājumiem saistībā ar pašvaldības pakalpojumu sniegšanu (vienotā pašvaldības aplikācija)	CAOIP RDA	2027Q4- 2030Q4		Jāplāno pa kārtām.
U 2.7	Pilotteritoriju attīstība	PAD	Regulāri	M1 M2 M5	
2.7.1	Rīgas testgultnes koncepta attīstība	PAD	Katru gadu		Kopā 1-2 pilotprojekti prioritārajās jomās gadā
2.7.2	Pilotprojektu definēšana un sagatavošana pilotteritorijās	PAD	Katru gadu		Kopā 1-2 pilotprojekti prioritārajās jomās gadā
2.7.3	Jaunu pilotteritoriju attīstība	PAD. Ūdens teritoriju pārvaldnieki	2025Q1- 2027Q1		Termiņš ūdens pilotteritorijas attīstībai
2.7.4	Speciālo regulatīvo vižu attīstība Rīgas testgultnē, t.sk., pilotteritorijās	PAD	2025Q1 - 2027Q4		Atkarīgs no nacionālā līmeņa

					normatīvo aktu regulējuma esamības
--	--	--	--	--	------------------------------------

7.3. RV3. Prioritāro jomu risinājumu izveide

Šajā sadaļā ir iekļauts indikatīvs saraksts ar iespējamajiem attīstāmajiem viedrisinājumiem prioritārajās jomās. Tas tiks precizēts un papildināts pamatnostādņu īstenošanas gaitā, ņemot vērā izmaiņas gan ES un nacionālā līmeņa politikas plānošanas dokumentos, gan biznesa vidē.

Nr.	Uzdevums, pasākums	Atbildīgā, līdzatbildīgā institūcijas	Izpildes termiņš	Sasaiste ar politikprioritātes mērķi M	Piezīmes
U 3.1	Mobilitātes joma	Par jomu atbildīgās un/vai iesaistītās institūcijas	2025Q1- 2030Q4	M1 M2 M3	Pārklājas arī ar citām prioritārām jomām
3.1.1.	Satiksmes plūsmas izvērtēšana, tai skaitā sastrēgumu mazināšana (piem., viedie luksofori)	ĀMD RDA			
3.1.2.	CSN monitorings un pārkāpumu fiksēšanas (piem., viedās kameras)	ĀMD RDA RVPP			

3.1.3.	Remontdarbu monitorings un pārvaldība	ĀMD RDA			
3.1.4.	Stāvvietu monitorings un pārvaldība (piem., sensori stāvvietas aizņemtības uzraudzībai, stāvvietu rezervēšana piegādes transportam, viedās ceļazīmes)	ĀMD RVPP RDA			
3.1.5.	Sabiedriskā transporta kustības optimizācija (piem., ātruma palielināšana, maršrutēšana, viedās ceļazīmes)	ĀMD Rīgas satiksme RDA			
3.1.6.	Ielu un ceļu apsekošana un uzturēšana (piem., ielu tīrīšanas un uzkopšanas risinājumi, inovatīvi seguma materiāli)	ĀMD			
3.1.7.	Satiksmes mierināšanas risinājumi (piem., satiksmi bloķējoši (automatizēti barjerstabi) risinājumi)	ĀMD			
3.1.8.	Loģistika – pēdējās jūdzes piegādes risinājumi (piem., <i>microhub</i> , autonomās piegādes, dronu izmantošana loģistikā)	PAD			
3.1.9.	Autonomā transporta izmantošanas iespēju izpēte un pilotēšana	Rīgas satiksme PAD ĀMD			

U 3.2	Drošības un noturības joma	Par jomu atbildīgās un/vai iesaistītās institūcijas	2025Q1- 2030Q4	M1 M4	Pārklājas arī ar citām prioritārām jomām
3.2.1.	Videonovērošana (piem., CSN monitorings, izmantojot MI)	RVPP CAOIP RDA			
3.2.2.	Dronu tehnoloģiju BVLOS lidojumu izmantošanas palielināšana (piem., BVLOS dronu izmantošana policijas un citām (objektu monitoringa) vajadzībām)	RVPP CAOIP RDA			
3.2.3.	Tālizpētes risinājumu izmantošana drošības uzraudzībai (piem., nepārtrauktas novērošanas risinājumi kritiskās infrastruktūras uzraudzībai)	CAOIP			
3.2.4.	Drošības infrastruktūras attālināts monitorings (piem., patvertņu stāwokļa monitorings)	CAOIP			
U 3.3	Savienojamības un 5G joma	Par jomu atbildīgās un/vai iesaistītās institūcijas	2025Q1- 2030Q4	M1 M2 M4	Pārklājas arī ar citām prioritārām jomām
3.3.1.	Mobilo sakaru operatoru datu izmantošana plānošanas un attīstības procesos (piem., cilvēku pārvietošanās informācija analīzei/modelēšanai)	RDA PAD			

3.3.2.	Infrastrukturā izveide dronu izmantošanas palielināšanai (piem., dronu uzlādes vietas, uzraudzības un vadības sistēma)	ĀMD			
3.3.3.	Infrastrukturā izveide viedrisinājumu darbības nodrošināšanai (piem., infrastruktūra pašvaldības objektos nodrošina viedrisinājumu izvietošanu)	ĀMD			Projekts par apgaismojuma infrastruktūras modernizēšanu varētu daļēji risināt šo uzdevumu
3.3.4.	Pieklūve drošam publiskam bezvadu internetam pilsētvidē				
U 3.4	Viedās enerģētikas un inovatīvu vides tehnoloģiju joma	Par jomu atbildīgās un/vai iesaistītās institūcijas	2025Q1- 2030Q4	M1 M2 M3 M4	Pārklājas arī ar citām prioritārām jomām
3.4.1.	Gaisa, ūdens, trokšņa piesārņojuma uzraudzība reāllaikā	MVD RDA			
3.4.2.	Atkritumu apsaimniekošanas viedie risinājumi	MVD RDA			
3.4.3.	Lietus notekūdens atkalizmantošanas risinājumi (piem., strūklakās, apstādījumu laistīšanai)	MVD ĀMD			

3.4.4.	Jaunu un resursus taupošu risinājumu ieviešana (piem., transporta apkope, tīrīšana ar ultraskaņu, enerģijas akumulēšanas risinājumi)	Rīgas satiksme Citas institūcijas			
3.4.5.	Dažādu vides rādītāju monitorings (temperatūras, lietus plūdu, biodaudzveidības u.c.)	MVD RDA			
3.4.6.	Gaisa attīrīšanas risinājumi publiskajā ārtelpā	MVD			
U 3.5	Digitālo risinājumu un lietu interneta (IoT) joma	Par jomu atbildīgās un/vai iesaistītās institūcijas	2025Q1- 2030Q4	M1 M2 M3 M4 M5	Pārklājas arī ar citām prioritārām jomām
3.5.1.	Digitālie dvīņi nozaru vajadzībām (piem., ēku digitāli dvīņi, mobilitātes digitālie dvīņi)	RDA REA PAD Citas institūcijas			
3.5.2.	Aktīvu digitālas pārvaldības risinājumi (piem., BIM modeļu, sensoru datu izmantošana ēku, būvju apsaimniekošanā)	RDA Pašvaldības kapitālsabiedrības			

3.5.3.	Transportlīdzekļu parka viedā pārvaldības platforma SEG emisiju samazināšanai	RVP RDA Pašvaldības kapitālsabiedrības			Varētu būt kā koplietošanas risinājums
3.5.4.	Biogēno emisiju monitoringa un uzskaites risinājums notekūdeņu attīrīšanas procesā un dūņu apsaimniekošanā	Rīgas ūdens			
3.5.5.	Ilgspējas datu ievākšanas un apmaiņas risinājums (atbilstoši Direktīvai (ES) 2022/2464)				Varētu būt kā koplietošanas risinājums
3.5.6.	Gājēju (iedzīvotāju un tūristu) plūsmas mērīšana (reāllaika dati) pilsētvidē	RITA PAD RDA			
3.5.7.	Ar klimatneitralitātes mērķu sasniegšanu saistīto datu apkopošanas un uzskaites risinājums	REA RDA			
U 3.6	Veselības un labklājības joma	Par jomu atbildīgās un/vai iesaistītās institūcijas	2025Q1- 2030Q4	M1 M2 M4	Pārklājas arī ar citām prioritārām jomām
3.6.1	Inovatīvu pacientu aprūpes risinājumu ieviešana (piem., MI risinājumi demences pacientu, senioru u.c. aprūpei)	LD			

3.6.2	Veselības veicināšanas informācijas pieejamības nodrošināšana (piem., aplikācijas izstrāde)	LD			
3.6.3.	Sociālo aprūpes iestāžu pacientu aprūpes risinājumi (piem., ratiņkrēslu pacelēju attālināta uzraudzība, digitālā saziņa vieglā valodā)	LD			
3.6.4.	Darbinieku labbūtības monitoringa risinājumi (piem., risinājumi sabiedriskajā transportā autovadītājiem, dispečeru darba automatizācija)	Rīgas satiksme Citas institūcijas			
3.6.5.	Atsevišķu (resursietilpīgu) procesu automatizācija, izmantojot attālināti vadāmus risinājumus- dronus, robotizētus transportlīdzekļus	LD Slimnīcas			
3.6.6.	Iestādes klientu efektīva navigācija iestādes telpās, teritorijā	LD Slimnīcas			
U 3.7	Izglītības joma	Par jomu atbildīgās un/vai iesaistītās institūcijas	2025Q1- 2030Q4	M1 M4 M5	Pārklājas arī ar citām prioritārām jomām
3.7.1.	Viedi un tehnoloģiski risinājumi mācību procesa uzlabošanai	IKSD			

3.7.2.	MI izmantošana mācību satura personalizēšanā	IKSD			
3.7.3.	Virtuālās un papildinātās realitātēs risinājumu izmantošana mācību procesā	IKSD RDA			
3.7.4.	Digitāli rīki, kas veicina bērnu un jauniešu pārvietošanos uz skolu ar kājām	IKSD RDA			
3.7.5.	Tehnoloģiju laboratorijas un inovāciju telpas, kur attīstīt digitālus risinājumus un eksperimentēt ar jaunākajām tehnoloģijām	IKSD			

VIII. Pamatnostādņu pielikumi

1. pielikums. Problēmas un izaicinājumi (3 lpp.).
2. pielikums. Citu pilsētu pieredze (26 lpp.).
3. pielikums. Standarti un reitingi (13 lpp.).
4. pielikums. Rīgas pašvaldības paveiktais (5 lpp.).
5. pielikums. Īstenošanas ietvars (12 lpp.).
6. pielikums. Ietekmes novērtējums uz budžetu.

Rīgas domes priekšsēdētājs

V. Ķirsis